

Marie Rottrová

Dívám se stále dopředu

Adalbert

měsíčník královéhradecké diecéze

9/ 2017 / ročník XXVII / 25 Kč

14 Dobro není jen morální kategorie

16 25 let Církevní ZŠ v Borohrádku

26 Zeptali jsme se biskupa Jana Vokála

28 Historie Ďáblovy bible

JUBILEUM FATIMY 2017 V ČESKÉ REPUBLICE

NÁRODNÍ POUŤ DO FATIMY – PORTUGALSKO

12.–13. září 2017 předání sochy Panny Marie Fatimské pro ČR

PROGRAMY V KATEDRÁLÁCH DIECÉZÍ ČECH A MORAVY

PRAHA · pátek 15. září katedrála sv. Víta v 16.00 hod.

Exarchát · sobota 16. září katedrála sv. Klimenta v 10.00 hod.

BRNO · neděle 17. září v 10.00 hod. a setkání diecéze v 15.00 hod.

ČESKÉ BUDĚJOVICE · pondělí 18. září v 10.00 a 15.00 hod.
(Dobrá Voda a Klokoty 19. a 20. září)

PLZEŇ · středa 20. září v 15.00 hod.

LITOMĚŘICE · pátek 22. září v 10.00 hod.

OSTRAVA · sobota 23. září v 10.00 hod

OLOMOUČ · neděle 24. září v 10.00 hod. a setkání arcidiecéze v 15.00 hod.

HRADEC KRÁLOVÉ · středa 4. října v 17.00 hod.

PROGRAMY NA HLAVNÍCH POUTNÍCH MÍSTECH

25. září Svatý Kopeček · 26. září Velehrad · 27. září Svatá Hora
28. září Stará Boleslav a Králíky · 29. září Frýdek-Místek a Maria Hilf
30. září Svatý Hostýn a Žarošice · 1. října Křtiny u Brna

TEOLOGICKO-PASTORÁLNÍ SYMPOZIUM O FATIMĚ

4. – 7. října 2017 Hradec Králové – Koclířov

Přihlášky kněží i laiků www.fatima2017.cz

ČM Fatima Koclířov u Svitav

Národní centrum Světového apoštolátu Fatimy – Fatimského apoštolátu ČR

Sobota 7. října 2017 v 10.30 hod.

hlavní bohoslužba v areálu sv. Jana Pavla II.

hlavní celebrant: kardinál J.Em. Dominik Duka OP

koncelebruji biskupové a kněží

ODEVZDÁNÍ PANNĚ MARIÍ A SKRZE NI ZASVĚCENÍ NAŠÍ ZEMĚ BOHU

PROGRAM:

9.30 hod. Modlitba sv. růžence · 10.30 hod. Pontifikální mše sv. – kardinál Dominik Duka OP, koncelebruji biskupové a kněží · 12.00 hod. Odevzdání Neposkvrněnému Srdci Panny Marie a skrze ni zasvěcení Bohu – zázračný průvod se sochou Panny Marie Fatimské, Te Deum · 13–16.00 hod. Osobní uctívání · 14.30 hod. Kulatý stůl „Fatima naše naděje“ – biskupové a hosté z Portugalska · 17.00 hod. Závěrečná bohoslužba – celonoční bdění – adorace „Skrze Marii k Ježíši“ · Neděle 8. října v 10.00 hod. Mše sv. – rozloučení se sochou Panny Marie Fatimské

PODROBNÉ INFORMACE · PŘIHLÁŠKY · REZERVACE · KONTAKT

www.fatima2017.cz · e-mail: recepce@cm-fatima.cz · tel.: +420 731 646 800 · Fb: Fatimský Apoštolát ČR

Z obsahu

- 5 **rozhovor**
Dívám se stále dopředu
Marie Rottrová
- 9 **historie**
P. Josef Regner–Havlovický
- 14 **teologie**
Dobro není jenom
morální kategorie
- 16 **církevní školství**
Čtvrtstoletí CZŠ v Borohrádku
- 19 **vzpomínka**
Kardinál Meisner, přítel
Královéhradecké diecéze
- 22 **jak to vidím já**
Švýcarsko podle
Mons. Josefa Sochy
- 26 **zeptali jsme se...**
O Sněžce a vatikánském
internetu s biskupem
Janem Vokálem
- 28 **historie**
Jaká tajemství ukrývá
Ďáblova bible?
- 30 **IKD – informace**
Královéhradecké diecéze
- 32 Charitní listy

Evidenční číslo: MK ČR E 10261.
Měsíčník. Vydává: Biskupství
královéhradecké, Velké nám. 35,
500 01 Hradec Králové.
Adresa redakce: Tiskové oddělení,
Velké nám. 35, 500 01 Hradec
Králové, tel.: 495 063 422,
e-mail: adalbert@bihk.cz.
Šéfredaktor: Pavel J. Sršeň

Sazba: Pep-in, s.r.o.
Tisk: Garamon s. r. o.
Hradec Králové.

Cena: 25 Kč.
Roční předplatné: 275 Kč. Bank.
spojení: Raiffeisenbank, a. s.,
Hradec Králové, č. ú.
1016004393/5500, var. symbol
551, spec. symbolem je evidenční
číslo čtenáře (viz adresní štítek).

Oficiální podobizny pasáček u příležitosti jejich svatořečení na Růžencové bazilice ve Fatimě.

Úvodní slovo

Když naše Královéhradecká diecéze zahajovala rok 2014 jako rok 350. výročí od jejího založení, přišli jsme mnozí prožít slavnost Panny Marie Matky Boží na Nový rok do Svatošusní katedrály. Tam nás, mimo jiné, očekávala socha Panny Marie Fatimské a my jsme pro ni nesli v malém průvodu s dětmi korunku, pro tento sváteční den zapůjčenou z Česko-moravské Fatimy v Koclířově. Královéhradecká diecéze byla zasvěcena Neposkvrněnému Srdci Panny Marie a do znaku diecéze přibyl písmeno M.

Po třech letech se naše diecéze zásadním způsobem podílí na realizaci národního slavení Jubilea Fatimy, které začíná společným pastýřským listem otců biskupů v neděli 3. září a o měsíc později, v den památky Panny Marie Růžencové, v sobotu 7. října, bude slavnostně zakončeno odevzdáním České republiky Panně Marii a skrze ni zasvěcením Bohu.

Právě v srpnu před 100 lety prožily tři malé fatimské děti největší útok Zlého, když překonaly a vydržely nedůvěru vlastních rodičů, výprask, křik a osočování, že si všechno vymyslely. Přišel den, ve kterém měly být opět na Cova d'Iria a setkat se s krásnou Paní. Ona jim při posledním zjevení 13. července ukázala peklo a potřebu úcty k Jejímu Neposkvrněnému Srdci. Ale Zlý měl jiný plán. Hejtman děti unesl a nechal je zavřít do veřejného vězení a dokázal vytvořit takový psychologický tlak na malé pasáčky, že církev později uznala, že tento tlak se rovnal dokonatému mučednictví. A děti obstály. Panna Maria jim vyprosila sílu a ony nezahladily, neodvolaly a nakonec byly i propuštěny domů. Panna Maria za nimi přišla o šest dní později, přímo na kraj jejich vesnice Aljustrel do Valinhos – a tam byla opět s nimi.

Jsou různé útoky a záludnosti Zlého, které vytváří, aby se vše, co je spojeno s Kristem a s dílem jeho Matky Panny Marie, nemohlo uskutečnit nebo alespoň co nejvíce umenšit jeho vítězný dopad v lidských srdcích. Záleží nyní na nás, tak jak záleželo před 100 lety na malých pasáčkách, zda podlehnou a vše skončí, nebo obstojí a nezradí a dílo Boží skrze soukromé zjevení Panny Marie se z Fatimy rozšíří a mnoho duší bude zachráněno.

Lhostejnost, únava a ztráta víry má stejnou sílu jako výhrůžky a útoky na malé děti před stoletím. Na internetových stránkách jubilea www.fatima2017.cz najdete více. A moc prosím, pomozte přijmout poselství Panny Marie i prožít Jubilea Fatimy v naší zemi.

Ať vítězí, Maria, Tvé Neposkvrněné Srdce v nás a také skrze nás.

Dívám se stále dopředu

Když před několika lety nečekaně a náhle opustila koncertní podia, zasáhla tím srdce svých fanoušků, kteří na to rozhodně nebyli připraveni. Padesát let plní sály, ve kterých vystupuje. A na konec své kariéry „dává“ sportovní haly. Tomu se říká skvostný závěr! V polovině srpna odzpívala **Marie Rottrová** koncert v Neratově, aby podpořila místní sdružení, které se věnuje handicapovaným lidem. Seděli jsme spolu v pražské kavárně a já se díval na opravdu krásnou ženu, nevídaně charismatickou, ze které přímo tryskal pramen energie.

” Svoji kariéru jste započala na přelomu šedesátých a sedmdesátých let, kdy byly úplně jiné hudební podmínky. Když byste měla začínat svoji pěveckou dráhu dnes, za současných vymožeností a obrovské nabídky čehokoliv, šla byste do toho znovu?

V době mých začátků jsem vůbec nechtěla být zpěvačkou. Chtěla jsem být učitelkou, pak soudkyní. Na školu jsem se ale z kádrových důvodů nedostala, a tak mě čekala práce za přepážkou ve spořitelně. Ale osud mě stejně nasměroval na pěveckou dráhu. Přestože jsem i já tenkrát začínala na soutěži Hledáme nové talenty, dnes bych určitě do těch současných talentových soutěží nevstoupila.

” Zmínila jste kádrové důvody...

Byli jsme křesťanská rodina. Chodili jsme pravidelně do kostela, kde tatínek hrál na varhany. Byl konec padesátých let, takže bylo nemyslitelné, abych se dostala být jenom na pedagogickou školu. A o právech bylo zbytečné přemýšlet úplně. Časem jsem zjistila, že moje přihláška na vysokou školu ani neopustila gymnázium, protože ruštinářka, která byla hlavní komunistkou, mě nedoporučila k dalšímu studiu, přestože mě měla jinak ráda.

” Proč vás lákalo studium práv?

Strašně mě to tenkrát přitahovalo. Ale nechtěla jsem být advokátkou, toužila jsem být soudkyní. Pomáhat lidem ke spravedlnosti. Velmi mě tehdy bavily detektivky a kriminální příběhy. Ostatně, mám je ráda dodnes.

” ...během svatebního obřadu v Neratově jsem měla pocit, že jsme blíže k Bohu, v chrámové kopuli lítal krásný ptáček, takový malinký posel z nebe.

” To, že vás velmi zajímá politika, s tím možná souvisí.

Určitě ano. Tatínek byl velmi politicky založený člověk, vyrůstala jsem v tomto duchu a vše sledovala. A politika jsou vlastně také detektivky a kriminální příběhy.

” Ale zpívat vás režim nechal...

Zřejmě proto, že jsem začínala na konci šedesátých let, kdy jsme prožívali krátké

období duchovní obrody naší země a tehdy už nikdo neřešil, z jaké rodiny kdo je a čím byli jeho rodiče. Ale později vznikly jiné limity. Třeba to, kolik se může z celkové produkce natočit západních písniček, protože se musela tvořit především domácí hudba. Ale zrovna toto nařízení mně osobně bylo ku prospěchu, protože pro mě začali psát čeští autoři, na které jsem měla obrovské štěstí. Dnešní mladí zpívají převážně jen americké věci v angličtině, a já když se ohlédnu za svým repertoárem, tak vidím to obrovské množství nádherných původních písní a jen minimum převzatých věcí. A to většinou jen proto, že se tenkrát zahraniční LP v Československu nedaly sehnat a my jsme chtěli lidem ty krásné písničky zprostředkovat. Jsem tedy dnes strašně moc spokojená a vděčná, že mám takové množství svých písniček, kterými se můžu prezentovat, které přede mnou nikdo nezpíval, které nejsou okopírované. Jsou to originály a zpívám je originálně! Je to můj velký poklad.

” Dnes je móda dělat i z původních českých věcí cover verze, dokonce původní zpěváci své písně znovu nazpívávají v jiných aranžmá, škoda jen, že naprosté většině písní se tím ublíží. Vaše písně si ale nikdo nepřebírá, zřejmě právě díky té originalitě, kterou jste jim vtiskla vy.

Ale já bych byla ráda! Zajímalo by mě, jak by s mojí písní pracoval jiný interpret. Několik pokusů jsem slyšela. Markéta Konvičková, která jich má několik, za mnou přišla s tím, že netušila, jak je pěvecky a interpretačně těžká třeba moje Řeka lásky. A to zrovna ona je báječná zpěvačka. Mně to nikdy nepřišlo, že by Řeka lásky byla těžká. Asi proto, že byla napsána právě pro mě a její autoři znali moje schopnosti. V zahraničí běžně i ty největší hvězdy zpívají cover verze. Pokud to někdo umí, tak proč ne? Líbilo by se mně, pokud by někdo našel odvahu zpívat i moje věci.

77 Karel Gott, Marie Rottrová, Hana Zagorová, Helena Vondráčková. Dosud nepřekonané hvězdy své generace. Čím to je, že z mladších generací zpěváků, vyjma Lucie Bílé, nerostou takové megastálice, jakými jste a budete stále vy?

Právě tou původní tvorbou. Dnes jsou z mladé generace hvězdami ti, kteří si dokážou sami napsat písničky. Tomáš Klus, Aneta Langerová a další, kteří nejsou závislí na tom, co jim kdo napíše. Naše generace zpěváků měla obrovské zázemí v kvalitních autorech hudby i textů. Sama jsem si napsala několik textů na pár pěkných melodií, nebo naopak jsem napsala hudbu na slova, která mě oslovila. Ale nikdy jsem si nenapsala píseň celou. Naše doba byla na původní tvorbu naprosto úžasná. Ale také se prodávalo mnohem více desek. Dnes je trh zavalený zahraniční hudbou a CD se prodává nepoměrně méně. Takže ani autoři nemají motivaci psát, protože jejich autorské honoráře jsou díky malému prodeji také malé. Dříve bylo v televizi mnoho zábavných nebo hudebních pořadů, kde se daly nové věci prezentovat. Ani to dnes již není. Natočí se nové CD a co dál? Rádia vysílají stále dokola staré hity, takže nové věci zbývá prezentovat jen na koncertech. To vše dnešní mladé generaci zpěváků nepomáhá, aby se prosadili.

77 Po roce 2000 jste zažila velký návrat na scénu. Napadlo vás někdy, že na konci své kariéry budete vyprodávat velké haly?

Naprosto ne! A taky jsem do toho nechtěla jít, protože jsem tomu nevěřila. Moje nejbližší okolí mě přesvědčovalo, že to zvládnou, že to bude perfektní. A bylo!

77 Česká a slovenská rádia hrají vaše písně velmi často. Když je dnes slyšíte, jak se k nim stavíte? Jste třeba ještě kritická?

Už ne. To jsou tak staré nahrávky, že nemá cenu je dnes posuzovat. Dříve jsem kritická byla, ale člověk by se měl naučit být spokojený s tím, co v životě vytvořil. Já jsem se to naučila. Pokud uslyším svoji písničku v rádiu, mám radost, a vždy si říkám, že snad moje práce přináší stále lidem radost, když moje věci ještě znějí v éteru, a že ještě stále patřím do české pop music.

77 Vyjadřuje některá z vašich písniček samotnou podstatu vaší osoby, vaší duši?

V každé z nich je něco, co si můžu aplikovat na svůj život. Těžko říct. Svým způsobem je to rým „Lásko, nevymřeš po přeslici, máš světlo po měsíci...“ A to přesto, že mám dva syny, kteří mají oba také dva kluky. Jenže láska je rodu ženského...

77 A melodii, která odhaluje váš vnitřní svět, tu jste ve svém životě potkala?

Těch je spousta. Lásko, voníš deštěm – to je moje krevní skupina! Po jejím prvním poslechu jsem se do ní zamilovala. Jarek Nohavica ji fantasticky otextoval. Do svého repertoáru si vybírám velmi emotivní písně, přestože jsem v tenkrát, v době nové vlny, natočila i několik tzv. strojovek.

77 Existuje píseň, kterou byste moc ráda zpívala, ale někdo byl rychlejší než vy?

Dvě malá křídla. Zpívá ji Helena Vondráčková. Zdeněk Borovec jí napsal

◀ Melodie Jaroslava Wykrenta jsou Marii Rottrové bytostně blízké

Fotografie Patrick Marek a archiv Marie Rottrové

◀ Ačkoliv kariéru oficiálně ukončila, čas od času se na pódium vrací

nádherný text. Moc jsem po ní toužila. A pak ještě písnička Evy Pilarové Už se-
káči jdou. Skvělá, úžasná věc.

**77 Vychovala jste dva syny. I díky nim se již čtvrtá generace Rottrů věnuje hudbě, protože i vaši dva vnuci muzici-
cují.**

Mám z toho velkou radost, ale ještě větší mám z toho, že ani mé syny, ani mé vnuky k hudbě nikdo nenutil. Připojili se k rodinné tradici sami, ve svůj čas. Své syny jsem zapsala do klavíru, ale nechtělo se jim cvičit, tak toho nechali. Ale v pubertě se k hudbě vrátili, oba jsou úspěšní skladatelé a producenti. Nikdo z nich, kromě mě, nebyl drilovaný. Našli si hudbu zcela instinktivně. Sice nemáme příležitost se všichni sejít a muzicírovat, ale když přijdou vnuci na nedělní oběd, tak mně vždycky zahrají.

77 Splnily se vám během vaší velké kariéry sny a touhy, které jste možná měla na začátku?

Dostala jsem mnohem více, než jsem si dokázala představit. Hlavně jsem si myslela, že moje vrcholné období jsou sedmdesátá léta, jenže v osmdesátých letech šla moje popularita ještě více nahoru. Pak ale nastala poměrně dlouhá pauza. A v dalším století jsem s překvapením zjistila, že zájem o mě stoupá, a je s podivem, že na sedmdesátiletého člověka chodí stále tak moc lidí a že prodávám tolik CD. Tohle jsem opravdu neočekávala, myslela jsem si, že vydržím aktivně koncertovat tak do šedesáti. Splnila jsem si úplně všechny profesní touhy. Vlastně, jednu ještě mám a začínám přemýšlet o jejím naplnění.

77 Umělci většinou chtějí svým působením něco sdělit. Máte to tak i vy?

Nechci svému publiku nic uvědoměle sdělovat, nabízím mu svoje písničky a všechnu dobrou energii, kterou mám. Funguje to, lidi jsou písničkami nadšení

a z koncertu odcházejí šťastní a dobře naladěni.

77 Dáváte dnes lidem v hledišti něco jiného, než před třiceti lety?

Ano. Tenkrát jsem byla více temperamentní. Dnes je můj projev vyzrálější, písně zpívám díky životním zkušenostem s větším prožitkem. Bohužel se dnes víc kontrolovuji, jsem mnohem zodpovědnější a někdy je to až na škodu. Ale když zjistím, že vše je tak, jak má být, uvolním se a vydám se publiku do morku kosti.

77 A berete si vy z publika dnes něco jiného než před lety?

Především mě dojíká a velmi oceňuji věrnost fanoušků. A také láska, kterou mně dávají najevo, když se jim po koncertu podepisuji. Říkají mně tak krásné věci. Moc si toho vážím, na každý koncert se důkladně připravuji, abych jim jejich očekávání naplnila.

77 Po delší pauze už zase trochu koncertujete. Co vás k tomu přimělo?

Stýskalo se mně. Když jsem ohlásila konec kariéry, těšila jsem se na odpočinek. Ale když jsem si důkladně odpočinula, bytostně se mně zastesklo. Uspořádat jeden vánoční koncert byl můj nápad, jenže pak, když se to dalo ve známost, z toho najednou bylo koncertů šest. Pořadatelé mě přemluvili. Přiznám se, že jsem z toho byla zpočátku nervózní, protože jsem tolik koncertů nechtěla. Vnitřně jsem to nakonec přijala a koncerty si pak velmi užila.

77 Proč nemáte ráda označení „lady soul“?

Moje soulové období trvalo jen krátce. Nejsem soulová zpěvačka. Snad jen v případě pravého významu slova. Soul znamená duše. Takže, pokud si někdo myslí, že zpívám oduševněle, ano, pak by se dalo i říct, že jsem soulová zpěvačka. Ale jako žánrová zpěvačka určitě lady soul nejsem.

77 Když se dnes ohlédnete zpět, vnímala jste v životě Boží přítomnost?

Boží přítomnost vnímám stále, nějakou dobu jsem nebyla zrovna praktikující katoličkou, nechodila jsem příliš do kostela a netoužila po svátostech, ale potom se to změnilo. A v tom vidím právě tu Boží přítomnost, začala jsem chodit pravidelně na mše svaté, našla jsem si (možná mi ho našel On) skvělého kněze, který měl úžasná kázání a na základě toho jsem si začala kupovat teologickou a filozofickou literaturu. Přečetla jsem toho hodně, přímo jsem to hltala. Víím, že to byla Boží navigace.

77 Prožila jste velkou kariéru, kterou završujete megakoncerty. Když vidíte tisíce lidí před vámi, na co myslíte?

Když vidím před sebou to početné publikum, vždycky mě to trochu udivuje, říkám si, proč chtějí vidět a poslouchat právě mně? A udělám všechno pro to, aby si to publikum užilo a já abych si ty fanoušky zasloužila.

Šarmantní dáma české a slovenské hudební scény

77 V loňském roce jste se vdala. Proč jste si pro vstup do manželství vybrala právě Neratov?

Chtěla jsem mít především církevní sňatek a taky svatbu bez veřejného zájmu, bez zvědavých televizních kamer a následných bulvárních komentářů. Když jsme na doporučení kamaráda navštívili Neratov, věděli jsme s manželem, že je to přesně to, co hledáme. Neznámé místo na samé hranici s Polskem a navíc s fantastickou atmosférou a neopakovatelnou historií. Neratov jsme si zamilovali.

77 Měla jste nad sebou skleněnou střechu, mohla jste se dívat do otevřeného nebe.

Ano, měla jsem během svatebního obřadu pocit, že jsme blíž k Bohu, v chrámové kopuli lital krásný ptáček, takový malinký posel z nebe.

77 Co bylo ve vašem životě těžší? Postavit tři domy, nebo se vždy postavit znovu na nohy a jít dál?

Strašně ráda něco nového vytvářím. Stavět domy pro mě nebylo vůbec těžké, přímo to miluju. Pokud si na něco potrpím, tak je to bydlení. Všechno vymyslím do posledního detailu, včetně zahrady. Je to přímo moje vášeň. A dostávat se ze složitých životních situací? Nejsem výjimka. Každý člověk má v sobě pud sebezáchovy, sílu přežít. Jsem člověkem, který zapomíná na křivdy, dokáže odpouštět a nedívá se zpátky. Vždy si uvědomím svoje chyby, taky jsem v životě některým lidem ublížila. Kdo jsem já, abych soudila někoho jiného? Jsme jen lidi s lidskými vlastnostmi. Nejsme andělé. Snažím se vždy poučit ze svých chyb, ale i z těch, které dělají jiní lidé. Dívám se stále dopředu.

P. Josef Regner-Havlovický

O Aloisi Jiráskovi je všeobecně známo, jaké postoje zaujímal vůči katolicismu. Jakým člověkem tedy musel být havlovický farář Josef Regner, když jej Jirásek ve svém románu U nás vykreslil v těch nejkrásnějších barvách?

Josef Regner se narodil 24. února 1794 v Havlovicích v rodině mlynáře. Pocházel z šestnácti dětí, ale na živu jich zůstalo jen osm, nejmladšího bratra křtil již jako náchodský kaplan. Po ukončení základní školy nastoupil do pětiletého gymnázia v Broumově, kde patřil k nejlepším žákům. Z Broumova šel Regner studovat do Prahy na univerzitu, tam studoval dva roky filozofii a čtyři roky teologii. Zde ho svým myšlením ovlivnil profesor Bernard Bolzano, katolický kněz, geniální matematik, logik a eticko-sociální myslitel, který nabádal studenty, aby se ujímali chudých a zanedbaných lidí, protože byl přesvědčen, že nevědomost a blud jsou počátkem všeho

zla. Charakteristickým rysem studenta Regnera prý byla láska k přírodě.

Po vysvěcení na kněze 24. srpna 1817 v Hradci Králové nastoupil P. Regner v prosinci 1817 jako kaplan v Náchodě. Vyučoval němčinu a starší žáky štěpařství a včelařství. Jeho zásluhou byl zámecký kopec přeměněn v park, kdy spolu s kaplanem Ludvíkem kopec osázeli keři, stromky a květinovými záhony, vybudovali odpočívadla, altány, cesty a opatřili je lavičkami. Proto se zámecký kopec jmenuje Regnerovy sady. V říjnu 1818 byl pak Regner představen Marii Fjodorovně, matce ruského cara, která projížděla

Náchodem do Stuttgartu, protože pro svoji vzdělanost a moudrost byl oblíben i u vrchnosti. Proto byl v roce 1829 jmenován zámeckým kaplanem. Zámečtí kaplani byli vázáni službou od 1. října do konce dubna na zámku náchodském, zbytek roku ve Svatoňovicích, lázeňském a poutním místě. Regner dal již v roce 1830 ve Svatoňovicích zbořit původní dřevěný kostel a nechal vybudovat nový kamenný, opatřený malbami. Do Svatoňovic s ním přišla jeho sestra Františka, která mu vedla domácnost. Zde také Regner napsal první část závěti, kde vyslovuje přání, aby jeho tělo bylo uloženo bez vší okázalosti na Staroměstském

P. Josefu Regnerovi byl letos v květnu u příležitosti dvoustého výročí jeho kněžského svěcení slavnostně odhalen pomník v Hronově

hřbitově v Náchodě vpravo, u vchodu do kostela pod hruškou, kterou sám zasadil.

Důvěrné přátelství poutalo Regnera k Janu Mülerovi, zámeckému důchodnímu (v kronice U nás zvaný Schmidt). Ten později vedl Regnerovi soukromé účty, přijímal a vydával peníze i zakládal, když na něj finanční tíseň dolehla. Do těchto přátelských služeb byla zasvěcena i jeho žena Josefa, které Regner věnoval křížek s relikvií v koženém pouzdře.

V listopadu 1831 nastoupil Regner do Hronova po zesnulém faráři Josefu Zeidlerovi. Hronov byl tehdy tichým selským městečkem s kostelem Všechných svatých z první poloviny 18. století. Domů zde bylo 118, z toho jen deset zděných, ostatní byly roubené s doškovou nebo šindelovou střechou. Lidé se živili hlavně zemědělstvím a tkalcovstvím.

Počátkem února 1832 vypukla v Hronově cholera, která se šířila z Asie přes Rusko do střední Evropy. První případy se objevily ve Zbečniku, odtud se cholera

Pomník P. Josefa Regnera v Hronově

rozšířila do Velkého Poříčí a Hronova. Na tuto nemoc během krátké doby onemocnělo téměř čtyři sta lidí a polovina z nich zemřela. Regner ve dne v noci navštěvoval nemocné, podle možností přinášel léky, utěšoval a poskytoval svátosti. Tohoto těžkého, ale především nebezpečného úkolu se zhostil velmi dobře, ale podepsalo se to trvale na jeho zdraví (otřesené nervy a revmatismus). Za tuto obětavou

práci mu byla udělena veřejná pochvala. Regner neonemocněl cholerou, ale vyčerpáním.

V první polovině 19. století panovala v Hronově bída a nevzdělanost. O tom, jak si zdejší lidé vážili školy, svědčil nápis na lomenici nové školy ve Velkém Poříčí: „*To má být ta nová škola, a to nejvíce pro kantora, mladým lidem pro mučení, velkým lidem pro trápení.*“ Náchodský vikář Lukavský nechal tento nápis v roce 1835 zabílit. Lidé v té době věřili na vodníky, skřítky a udržovali třeba i pohanský zvyk shazování kozla ze zvonice na svátek sv. Jakuba, protože věřili, že jeho krev má léčivé účinky. V osadě vybrali nejošklivějšího kozla, kterému nasadili na hlavu věnec zhotovený z chvojí a nazdobený růžemi a mašlemi, a nebohého vystrašeného kozla shodili z okna zvonice. Dole čekal řezník, který kozla podržel a prodával krev lidem v domnění, že je krev ochrání před nemocí. Farář Regner jim tento barbarský zvyk zakázal, což se některým osadníkům zpočátku nelíbilo.

Z memoranda (reformy školství), které vypracoval Regner v roce 1845

...Hraničí přímo s nemožností, žádali se na učitel, aby se na hlavní škole vzdělával za půl roku na učitele lidu. Na tom nemohou ničeho změnit ani pokračovací školy ani dozorcí orgány školní. A kde vzít věcné znalosti přírodopisné, fyzikální, chemické, mechanické, technologické a hospodářské, když se tomu nikde neučili? Trvá léta, nežli duchovní správce nebo katecheta setřese osmnáctiletý prach školní a naučí se s lidem mluvit srdečně, srozumitelně a působivě. Mimo to, jsou přísně vázání systémem a vysazují se podezření novotářů a liberálů, odchýlí-li se v něčem od předepsané osnovy. Učitel postupuje tudíž nejbezpečněji, neuchyluje-li se

od znění školní knihy a zákonů, vykládá-li katechismus, naučí-li děti malovat úhledná písmena, plyně číst a čtyřem základním výkonům početním, i když se neoteplí srdce pro vše dobré a šlechetné a nenaplní odporem ke vši špatnosti, i když z nedostatku vědomostí přírodovědných neporozumí hospodářské nebo technické knize nebo místo dělení násobí. Je naprosto nemožné, aby pomocník z 12 zl. ročního platu, který často dostává toliko ústy a na papíře, si pořizoval oděv a obuv, psací potřeby a knihy, aby učitel za 100 zl. uživil a ošatil sebe a svou rodinu, a když se byl dostatečně potahal o ubohý plat s úřadem, rychtářem a rodiči, aby radostně, horlivě a s láskou vyučoval a budil v mládeži

tytéž vlastnosti. Pták zpívá, když se nasýtl a usouzenému obličej slouží spíše vzdech nežli zpěv.

Pravé vzdělání lidové a zvláště průmyslové vzdělání mládeže je pro Čechy k jejich zeměpisné poloze v Evropě, zvláště pro přelidněné Podkrkonoší, nezbytným požadavkem doby. Ale tu je nutně potřebí odborně vzdělaných a řádně placených učitelů a vlastních ústavů vzdělávacích.

Co si má pomyslet prostý člověk o zřízení našich nižších i vyšších ústavů vzdělávacích, když úředník, lékař nebo kněz po 14letém studiu si nedovede přišit knoflík, zarazit hřebík, sadit a zušlechtit stromek, vsednout na koně,

Regner věděl, že rozdáváním almužny bídu neodstraní, a proto učil osadníky, jak obdělávat půdu, aby dávala větší úrodu (hnojení, vápnění, střídání plodin). Učil štěpování a včelařství. Založil v Hronově roku 1832 Ovocnou školku. Podle názoru Regnera měly školky význam praktický i morální. Morální viděl v tom, že mládež získá již ve škole smysl a zálibu ve štěpařství, zanechá karet, nočních toulek a hospod, přilne opravdovou láskou k přírodě a jejich krásám a bude je chránit před nerozumnými škůdci.

Hronovská Ovocná školka vzkvétala Regnerovou péčí a horlivého učitele Fr. Černého, bývalého podučitele ve Chvalkovicích, (krátký čas i učitele Boženy Němcové a nástupce Jana Knáhla, který zemřel r. 1832). Budoval cesty, pěšiny, na okrajích farských polí nasázel dvěstě ovocných stromů. V roce 1836 nasázel kolem hřbitovní zdi dvacet lip s přáním, aby volně rostly a mohutněly plných sto let a nebyly po tu dobu ořezávány a komoleny, až v r. 1937 mají být pokáceny a prodány a za utržené peníze koupeny

a zasazeny nové lípy. Za zbytek peněz měla být zřízena nadace ke sloužení mše vždy v den sv. Josefa. Regner zasadil rovněž tisíce stromků ve farním lese, pracně zúrodnil farní pole, kde se nyní nachází městský hřbitov.

77 Regner učil osadníky lépe obdělávat půdu, štěpování a včelařství, sám zasadil na tisíce stromů

V roce 1836 byl Regner při audienci u kněžny Kateřiny Zaháňské v Ratiborčích obdarován pro hronovský kostel skvostným ornátem, štolou, palou, manípulem a rouškou na kalich z těžkého hedvábí se stříbrnou portou vlastnoručně vyšítou. Kněžna Zaháňská přestoupila o Velikonocích v roce 1827 v Římě na katolickou víru a Regner se stal jejím zpovědníkem, u něho hledala slova útěchy a povzbuzení.

Spolu s ranhojičem M. Tellerem založil v Hronově také knihovnu. Regnerovým odchovancem a přítelem byl Jiráskův strýc Josef Seidl (měl za manželku sestru Jiráskovy matky a v kronice U nás vystupuje jako hostinský Klimeš). Tento strýc, spolu se sestrou A. Jiráskou Boženou, podávali Jiráskovi informace o Regnerovi, když psal kroniku U nás. Od sestry Boženy se Jirásek dozvídá, že Regner objevil na pozemku rodičů minerální pramen. Na popud Regnera bylo urovnáno nevzhledné náměstí Hronova. Jednou týdně se scházela hronovská elita – farář Regner, ranhojič M. Teller, hostinský Seidl a dolejší mlynář (oba dva měli za manželky sestry matky A. Jirásky) v hospodě U zeleného stromu, kde se radili o důležitých záležitostech.

Když Regner potkal nějakého tuláka, ptal se, proč nepracuje, a pokud se mu dostalo odpovědi, že nemůže sehnat práci, hned mu nějakou našel. Aby opatřil nezaměstnaným horníkům práci, spolu se svým bratrem Vincencem (výborným důlním odborníkem) začal dolovat na

nerozzná pšenice od ovsa, zkrátka, když nerozumí praktickému životu. Odtud odpor proti školám, děti se v nich učí všemu možnému, jen ne tomu, čeho v životě potřebují. Někteří učitelé a profesori jen proto jsou ustanoveni a placeni, aby byli postrachem mládeži a kladli překážky postupu nejschopnějších mladých lidí, odnímající jim všechnu chuť, nebyla-li snad jejich přízeň vykoupěna. Příčiny skrovného vzdělání lidu a jeho tělesného úpadku leží tedy hlouběji a sluší se hledati větším dílem jinde nežli v lhostejnosti a nedbalosti.

Další příčinou je hojné pití kořalky, ve kterémžto jedu utápějí své starosti a bídu. Za dva groše chudák zapomíná všech trampot, cítí se na čas posílen proti svému nepříteli a utlačovateli a proto z kostela a školy jen rovnou do kořalky, aby dobrá napomenutí byla jedovatou vodou rázem odplavena. Něžný otec vezme s sebou také ženu a děti, aby jim přilepšil bez ohledu

na to, že potom celý týden musejí strádati. A běda faráři, který se pokusí tomuto zlu čeliti. Hned na sebe uvalí hněv pana správce, že chce zkracovati nejlepší příjmy jeho a milostivé vrchnosti. Třetí zakrsání je nedostatek čistého vzduchu v obydlích a tělesného pobytu ve volné přírodě.

Jak se dosud budí veselost, sebeúcta a sebevědomí lidu, může jen ten posouditi, kdo delší dobu pozoruje naše vzdělávací ústavy a život v horách. Děti, ztrávivše půl dne v těsné škole, bývají propuštěny s přísným napomenutím, aby v párech odcházely tiše domů. Ať si hrají v létě s míčem nebo v zimě sáňkují, vždy musí někdo státi na stráž, nejde-li farář nebo učitel. V létě koupají se bez dozoru na nejdlehlších a nejnebezpečnějších místech, poněvadž koupání je přísně zakázáno. Pak ovšem zapírají, aby ušly trestu, nebo udávají, aby si udělaly u profesora nebo učitele dobré očko. Jmenovitě na broumovském gymnáziu je koupání

přísně zakázáno, aby se studenti, kteří neumějí plovati, neutopili. Jako by se byl kdy již někdo naučil plovati ve vzduchu! Proč pak se nenařídí Stvořiteli, aby oddálil všechnu vodu, by se takový nešikovný kluk neutopil?

Naše gymnázia jsou pravou satirou na tělesnou výchovu, která je z nich zcela vyloučena, ba přísně zakázána. Jakého vděku by si získali představení broumovského gymnázia, kdyby ustanovili samostatného učitele hudby, jichž v klášteře není nedostatek, který by vyučoval studenty instrumentální hudbě a zpěvu a pořádal ve vhodných dnech hudební produkce. Přímým humánním jednáním, jakož i účelnou reformou školskou, jmenovitě zřizováním průmyslových škol v Podkrkonoší, přispělo by velice k odstranění bídy, probuzení veselosti, sebeúcty a zlepšení tělesného i duševního stavu horského lidu.

Hronovsku uhlí. V Hronově byl založen hornický spolek, akciová společnost, která roku 1835 zakoupila panský důl Vileminu ve Žďárkách a roku 1838 založila vlastní uhelnou jámu blíže k Hronovu. Odvážný podnik byl velice nákladný a pro malé počáteční úspěchy nenalézal dost podpory u členů společnosti (uhelné sloje byly u Hronova přerušeny). Regner byl tak finančně zruinován a musel ze spolku vystoupit, velmi zklamán, že jeho snaha zabezpečit lidu zdroj stálé obživy byla marná. V okolí Hronova se zachovalo pět opuštěných hornických jam a pozemek V milířích. I tak je třeba na velkolepý Regnerův záměr hledět s obdivem.

Regner byl taktéž spoluzakladatelem Jiřinkových slavností ve Skalici, zde se setkal s Boženou Němcovou, dva dny po její svatbě. Božena Němcová se tehdy stala královnou Jiřinkového plesu.

V roce 1840 dal Regner postavit v Hronově novou zděnou faru, následně však roku 1845 odešel do Náchoda, povýšen na děkana vikáře a školdozorce.

Regner vynikal na svou dobu širokým rozhledem, teoretickými i praktickými znalostmi, velkou energií a moudrostí. Jako okresní školdozorce usiloval o výrazné zkvalitnění vzdělávání mládeže, protože věděl, že příčinou velké bídy v Podkrkonoší je nevzdělanost. Regner založil na Náchodsku přádelní školy, (rovněž tak i v Hronově a Rokytínku), dále knihovny v Úpici a Skalici, které se později staly členy Matice české.

V r. 1845 vypracoval obšírné memorandum, kde dosavadní školní systém podrobil ostré kritice a jako znalec kraje a lidu, znaje příčiny bídy, podal návrhy na její zmírnění. Regner byl mimořádnou tvůrčí osobností, která dokonale pochopila potřeby při formování české společnosti. Svoje zkušenosti a vědomosti uplatňoval jako dopisující člen Vlastenecké hospodářské společnosti, jímž byl jmenován v r. 1846. Předsedou společnosti byl hrabě J. Thun a jeho nástupcem se stal v roce 1848 kníže J. A. Schwarzenberg. Regner byl i členem Jednoty průmyslové. Tyto dvě společnosti byly jedinými středisky,

z nichž měly vycházet snahy o národohospodářské zvelebení Čech. V r. 1850 podal Regner návrh na vylepšený pluh, který sestrojil na základě vlastních zkušeností. Pluh se nachází v muzeu v Hronově. Zakládal také na Náchodsku Jednotu hospodářské. V Hronově byla založena Jednota hospodářská 16. ledna 1849 a jejím předsedou byl zvolen Regner. Svoje názory a zkušenosti Regner publikoval třeba v časopisech Přítel mládeže, Týdeník hospodářský či v Hospodářských vesnických novinách z Čech pro osvětu a vzdělání lidu. Udržoval styky s vlivnými pedagogy, politiky a úředníky a významnými osobnostmi doma i v zahraničí (hrabě Lev Thun, MUDr. Amerling, ředitel prestižní školy v Praze, Fr. L. Rieger, který napsal pochvalný článek o Regnerovi v jeho Slovníku naučném, dějepisec V. V. Tomek, V. Kramérius). Po konstituci v r. 1848 se Regner zúčastnil spolu se skalickým učitelem Koliskou Slovanského sjezdu v Praze.

Zásluhou Regnera byla v Náchodě zřízena první mateřská školka (opatrovna) pro děti od 3 do 6 let, aby děti trávil čas pod dohledem vlídného a rozumného učitele a pěstounky, naučily se způsobnosti, výmluvnosti a jiným užitečným věcem. Za učitele navrhl Václava Nemastu a jeho manželku – známou Kristlu z Babičky Boženy Němcové, kteří měli být posláni na obecní útraty na některou pražskou opatrovnu, aby si tam osvojili vyučování a opatrování dětí. Městská škola byla zásluhou Regnera přeměněna na hlavní a později na měšťanskou školu podreální. K učitelům měl Regner velmi pěkný vztah. I když vyžadoval pečlivé plnění učitelských povinností, nalézal vždy příležitost pomáhat překonávat potíže, povzbudit a pochválit za dobrou práci. Usilovně se staral o zlepšení jejich platů.

Regner zemřel 11. května 1852 na zápal plic. Podle již zmíněného dávného přání byl pohřben na náchodském Staroměstském hřbitově v sobotu 15. května, ačkoliv Hronovští snažně žádali zvláštní deputaci, aby bývalý jejich farář byl uložen k věčnému spánku v Hronově. Byl to slavný pohřeb. Kněží vnesli rakev do děkanského kostela, kde po hodinách

P. Josef Regner (1794–1852), hlavní postava Jiráskovy románové kroniky U nás

za mrtvé a dojemné řeči kaplana J. Jošta provedli hudebníci a zpěváci Mozartovo Requiem. Nato c. k. úředníci vynesli rakev z kostela a potom střídavě ji nesli měšťané, učitelé domácí i přespolní a osadníci hronovští až na hřbitov. Podkrajský Lhota prohlásil po zkoušce školní mládeže dne 10. srpna 1852, že pohřšuje muže „o blaho mládeže, občanů, ba celého národa tak velezasloužilého. Cítíte, koho myslím? Ano je to bývalý váš pastýř duchovní, děkan, vikář, ředitel, učitel Regner. Noste a ctěte až do pozdního stáří památku jeho vděčně v srdcích svých.“

Zpracovala Růžena Šťastná

Použitá literatura

Josef Regner, život a dílo pátera Havlovického z Jiráskovy kroniky U nás, podle archivních pramenů napsal prof. Bedřich Profeld, nakladatelství J. Otto v Praze, 1925
Živé prameny, prof. Jaroslava Janáčková Dorothea, vévodkyně Kuronská, PaedDr. Helena Sobková, Paseka, 2010
Kraj mládí Boženy Němcové, 1972
Rodným krajem č. 8
Farní kronika Hronov

**Hradec Králové, Nové Adalbertinum
a katedrála Sv. Ducha**

Symposium Jubileum Fatimy

Středa 4. října 2017

- 10.00 hod. Zahájení teologicko-pastorálního sympozia
úvodní slovo biskup Mons. Jan Vokál
- 10.30–11.30 hod. „Fatima-projekt záchrany lidstva“
přednáška: Mons. Tomáš Galis, sídelní biskup
diecéze Žilina a prezident WAF na Slovensku
- 11.30–12.30 hod. „Vítězství Neposkvrněného Srdce Panny Marie“
přednáška: P. Cyril Vojtěch Kodet OCarm.
Polední přestávka, možnost oběda, občerstvení
- 14.00–15.00 hod. „Význam aktualizačních zjevení pro církve“
přednáška: ThLic. David Bouma ThD.
- 15.00–16.00 hod. „Neposkvrněné Srdce Panny Marie
jako „srdce“ Fatimského poselství“
přednáška: PhDr. Štěpán Maria Filip OP ThD.
- 16.00 hod. „Maria a Eucharistie“
přednáška P. Mgr. Jan Paseka, biskupský vikář
pro pastorační
-
- 17.00 hod. Modlitební cesta s Pannou Marií Fatimskou
z biskupské rezidence do katedrály DS
Modlitba sv. růžence – tajemství Světla
s meditacemi a přípravou obnovy zasvěcení
Neposkvrněnému Srdci Panny Marie
- 18.30 hod. Pontifikální mše sv. – hlavní celebrant Mons. Jan Vokál,
sídelní biskup královéhradecký, koncelebrují kněží diecéze
Te Deum a obnova zasvěcení
Neposkvrněnému Srdci Panny Marie
Modlitební ztišení s Pannou Marií Fatimskou.
-

Symposium dále pokračuje ve dnech 5. –7. 10. 2017 v Českomoravské Fatimě
v Koclířově. Ve 20 hod. odjíždí od zimního stadionu bus z HK do Koclířova, zde
ubytování a další program.

(Knižní tipy

Nakladatelství Portál

Portál, s. r. o., Klapkova 2, 182 00
Praha 8, t. 283 028 111, www.portal.cz
FB: nakladatelství.portal

Maria Montessori

Objevování dítěte

Systém montessoriovské pedagogiky je výsledkem autorčina hledání a ověřování nejvhodnějšího způsobu vzdělávání malých dětí ve školách, v předškolních zařízeních i v rodině. Vychází z poznávání potřeb dítěte, učí rozvíjet jeho přirozené schopnosti a smyslové vnímání. Vzdělávání není chápáno pouze jako příprava na školu, ale příprava pro život. Brož., 352 str., 429 Kč

Jana Bílková

Trénink mentální kondice

Cvičení a hry se slovy pro každý věk

Nápaditá jazyková cvičení mají podobu doplňovaček, koleček, přesmyček, žebříků či řad. Přitom nepracují s naučenými znalostmi, ale skutečně především s jazykovou představivostí a myšlenkovými procesy. Brož., 136 str., 205 Kč

Dobro není jenom morální kategorie

Chceme-li uvažovat o morálce nebo o morální teologii, neobejdeme se bez pojmu dobra. Řekne-li se o něčem, že je to dobré, má to daleko širší význam, než pokud se o něčem řekne, že to je morální. Onen širší význam pojmu dobra samozřejmě přesahuje rámec morálky jako takové. Mluvíme-li ale jen o morálce, pak je pojem dobra obecnější než pojem morální, protože samotné morální hodnocení závisí na morálním kontextu, ve kterém se pohybujeme a který všichni lidé zdaleka spolu nesdílí. Proto tuto naši první úvahu věnujeme právě otázce dobra.

Dobro je jsoucno (to, co je) nakolik je žádoucí, nakolik určuje nějakou náklonnost k sobě samému. Proto klasická definice dobra, kterou svatý Tomáš Akvinský přebírá od Aristotela zní: „*Dobro je to, po čem všechno touží.*“ (Bonum est quod omnia appetunt.) Každé jsoucno už jen proto, že je (tedy že má bytí), má určitou míru dobra. Jedná se o dobro z hlediska bytí, které ještě vůbec nevyovídá o jeho morální hodnotě.

První rozlišení, které musíme provést, se tedy týká rozdělení dobra na dobro metafyzické a na dobro morální. Metafyzické dobro se týká jsoucen čistě z hlediska jejich bytí. Morální dobro se týká duchovních bytostí obdařených svobodnou vůlí – není radikálně odlišné od dobra metafyzického – je totiž jeho uskutečněním, pokud tato bytost usiluje o svou dokonalost. Toto propojení dobra morálního s dobrem metafyzickým, které platí v rámci scholastické filosofie a teologie svatého Tomáše, není vůbec samozřejmé v rámci moderních a postmoderních myšlenkových proudů.

Vlastností dobra je, že se sděluje či předává druhým (bonum est communicativum sui). Každé dobro je nejen dokonalostí toho, kdo jej vlastní, ale zároveň ze sebe sama vzbuzuje náklonnost dávat se, vyzařovat, zdokonalovat druhého, a to v míře své vlastní hodnoty. Proto nadbytek, vyzařování, šíření sebe sama je vlastní charakteristikou dobra. Dobro působí jako cílová (finální) příčina, která přitahuje k sobě touhou, kterou vzbuzuje v druhých.

” Vyzařování, šíření sebe sama je vlastní charakteristikou dobra.

V morální oblasti dobro patří k hodnotící kategorii lidského skutku a zároveň může být považováno za cíl nebo důvod veškerého morálního jednání. Tento zákon šíření dobra se uskutečňuje na různých úrovních bytí v míře odpovídající dokonalosti tohoto bytí. Nedokonalé bytí se dává, nakolik je dobré, a zároveň

touží naplnit a doplnit to, co mu chybí. Jde tedy o dar a obohacení sebe sama. Dokonalé bytí (Bůh) se dává zcela nezištně a je ve své nekonečné jednoduchosti a plnosti dobrem samo v sobě a zároveň láskou k tomuto dobru. Tato jeho láska je nekonečným způsobem naplněna, protože On sám je zároveň milujícím i milovaným.

Svatý Tomáš rozděluje dobro z hlediska vztahu, jaký k němu člověk má, protože v lidském životě hraje dobro různou roli podle toho, je-li vyhledáváno jako prostředek nebo cíl, či pokud se z něj člověk raduje jako z dobra, které již vlastní. Na základě tohtoto rozdělení můžeme mluvit o dobru v trojím smyslu:

a) dobro počestné (bonum honestum) je v morálním řádu čirým a jednoduchým dobrem, které je milováno v něm samém a pro něj samotné (patří sem: vědění, ctnost, blaženost, dobra v duchovním řádu, která nelze získat egoisticky, ale která vyžadují pokoru); tato dobra neslouží nám, ale my sloužíme jim (např. pravda); tato dobra nás zaměřují

Svatý Tomáš

k poslednímu cíli (k Bohu), který jediný je milován v něm samotném a pro něj samého bez jakéhokoliv odkazu na cokoliv jiného, zatímco ostatní dobra jsou milována kvůli němu;

b) dobro příjemné (*bonum delectabile*) je dobro z něhož se radujeme, ať už se jedná o smyslové potěšení nebo duchovní radost; získání nějakého dobra totiž vždy doprovází pocit radosti; nejvyšší mírou radosti je pak blažené patření na Boha;

c) dobro užitečné (*bonum utile*) je dobro, po kterém toužíme s ohledem na získání jiného vyššího dobra; toto dobro je konečné a má povahu prostředku (jako materiální dobra nutná k zachování a rozvoji tělesného života: jídlo, oblečení, bydlení). Správné rozpoznání jednotlivých typů dobra a jejich správné začlenění do našeho života je předpokladem morálního jednání.

Nesmíme opomenout další důležité rozdělení dobra na: a) dobro obecné či společné (*bonum commune*), o kterém lze mluvit nejen z pohledu přirozených společenství jakými jsou rodina nebo lidské společenství, ale i z pohledu celého univerza nebo z pohledu nadpřirozeného společenství, kterým je církev (Bůh je

počátek, princip a cíl a zároveň oddělené a přesahující dobro) a b) dobro jednotlivé či partikulární (*bonum singulare*). Dobro obecné nelze chápat jako pouhý součet jednotlivých dober jeho částí, neboť je dobrem celku jako takového a jeho části jsou ve vzájemném vztahu. Jelikož to, co je dokonalé, je přirozeně milováno více než to, co je nedokonalé, a protože každá část určitého celku se vztahuje k tomuto celku jako to, co je nedokonalé, k tomu, co je dokonalé, lze říci, že v určitém celku každá z jeho částí přirozeně miluje obecné dobro celku více než své vlastní částečné dobro. Proto také božské dobro přesahuje jakékoliv lidské dobro. Konkrétním důsledkem (podle sv. Tomáše) je pak to, že je lépe položit život jako mučedník pro Boha než se obětovat pro dobro lidského společenství. Pouze Bůh je obecným dobrem bez dalšího rozlišení (*simpliciter*), zatímco ostatní podoby obecného dobra jsou dobrem podle svého druhu (*secundum quid*). Lze-li říci, že jednotlivá dobra jsou zaměřena na dobro celku, pak dobro celku slouží jednotlivým částem (např. ve smyslu zákonné nebo distributivní spravedlnosti v lidském společenství), protože patří všem a každému.

Obecným dobrem církve je církevní řád (*bonum commune Ecclesiae quod est ordo ecclesiasticus*), neboli jeho viditelná a duchovní struktura (církevní hierarchie, vyznání víry, svátosti posvěcující milosti a dar milosti zdarma dané (*gratis data*)), ustanovený vzhledem k Bohu, který je obecným, ale odděleným dobrem (*bonum commune separatum*), ke kterému je celá tato struktura zaměřená a na kterém závisí.

Pro konkrétní aplikace tohoto velmi stručného nástinu tématu dobra v oblasti aplikované etiky je ještě třeba doplnit, že samotný život člověka, tedy jeho bytí, je základním dobrem, kterého se mu dostává. Smrt je pak pro člověka největším zlem, neboť jej o dobro jeho života připravuje. Důsledky pro morální otázky týkající se potratů a eutanazie se zdají být zřejmé.

P. ThLic. RNDr. Tomáš Reschel, Ph.D.)
Autor je kněz a morální teolog

Knižní tipy

Karmelitánské nakladatelství

www.ikarmel.cz
Komenského 328, 509 01 Nová Paka
Velké nám. 36, 500 01 Hradec Král.
zasilky@kna.cz, tel. 384 420 295
www.kna.cz/prodejny

Gaston Courtois

Důvěrně s Ježíšem

Tato kniha poskytuje výbornou látku k rozjímání – jako by k člověku promlouval sám Ježíš. Ujišťuje, povzbuzuje, usměrňuje a vede k zamyšlení. 2. vyd., brož., 164 s., 199 Kč

Magnus MacFarlane-Barrow

Bouda, která krmí milion dětí

Příběh o mladém muži ze Skotska, který se rozhodl založit projekt na podporu hladovějících dětí v zemích třetího světa. Vstupním kapitálem i centrálou byla jen prostá bouda na jeho pozemku. Brož., 280 s., 299 Kč

Čtvrtstoletí Církevní základní školy v Borohrádku

Uprostřed borových lesů v údolí Tiché Orlice leží Borohrádek. Ve městě začala před 25 lety psát svou historii místní Církevní základní škola. Skutečnost, že letošním zářím vstupuje do jubilejního školního roku, byla více než pádným důvodem k návštěvě. Děti s nadšením vyprávěly o škole v přírodě v nedalekém Horním Jelení, která se odehrávala ve znamení Starých pověstí českých.

„Snažili jsme se, aby se děti přenesly do časů popisovaných Aloisem Jiráskem. My dospělí jsme každé ráno zahráli jednu pověst v kostýmech a podle toho se odvíjel celý den. Děti překonávaly Vltavu, poznaly praotce Čecha i jeho bratra Lecha, pochodovaly na Budeč, byly na svatbě Libuše s Přemyslem a viděly souboj Bivoje s divokým kancem. Přestože jednotlivé týmy mezi sebou soutěžily o body, děti se podporovaly a fandily si,“ vzpomíná učitelka Irena Dyntarová.

Odpoledne žáci hráli beach volejbal, hodně času trávili v bazénu, ten červnový týden byl opravdu tropický, cvičili se v sachu. Všichni často pobývali v přilehlých lesích, kde proběhla i přírodovědná postřehová olympiáda. Jeden den se zúčastnili největší běžecké akce v republice, T-Mobile olympijského běhu, to je už v této sportovní škole tradice. Běhají nejen všechny děti, ale i celý pedagogický tým.

„Naše děti nejsou jiné, než v ostatních školách, ale jsou víc spolu, všichni se znají, máme jen 60 žáků v pěti třídách prvního stupně. Vzdělávací program máme stejný jako většina ZŠ v ČR, ale protože máme menší počty dětí ve třídách, je prostor pro individualizaci výuky. Navíc učíme ve dvou, vždy učitelka plus asistentka, to je velká výhoda,“ řekla Irena Dyntarová.

Inkluze se dnes skloňuje ve všech pádech. Církevní škola v Borohrádku je

inkluzivní od roku 2003. Všichni pedagogičtí pracovníci včetně asistentů mají odpovídající vzdělání, je zde i speciální pedagožka. Inkluze pro pedagogický sbor znamená vzdělávání všech bez rozdílu. Umožňují vzdělávání mimořádně nadaným dětem, těch je ve škole více než 5 %, tedy více než je republikový průměr. Kladou také důraz na podporu sportovních talentů. Škola slaví úspěchy v soutěžích v atletice, míčových hrách a ve florbale. O kvalitě výuky svědčí i 100% úspěšnost žáků v přijímacích řízeních na gymnázia.

” Inkluze znamená, že ve škole se sejdou jak děti se specifickými vzdělávacími potřebami, tak děti mimořádně nadané

Podmínky a zaměření školy jsou ideální také k integraci dětí se specifickými vzdělávacími potřebami a pro žáky ze sociálně znevýhodněných rodin. Po dohodě s odbornými poradenskými zařízeními a na základě přesné diagnostiky je takovému žákovi sestaven individuální vzdělávací plán, spojený s reedukací včetně možnosti slovního hodnocení. Pokud některé dítě vyžaduje další péči, je k dispozici pedagogická asistentka, odpolední

doučování a další aktivity vedoucí k rozvoji každého žáka.

Inkluze podporuje přísně individuální přístup ke každému dítěti, aby se v letech školní docházky mohlo co nejlépe rozvíjet. Přístup, hodnocení a třeba i množství nebo obsah učiva se tak v jedné třídě může u každého žáka lišit. S takovou symbiózou mají ve třídách pozitivní zkušenosti. Dlouhodobě spolupracují s psychologem PhDr. Janem Vyhnálkem, který plní i funkci supervizora. Pedagogický tým se jednou měsíčně setkává a vzdělává. Psycholog navštěvuje výuku jednotlivých učitelů a sleduje jejich práci.

„Tento typ vzdělávacího procesu považuji za velmi důležitý pro svoji práci. Na začátku školního roku se domluvíme, v čem se budeme vzdělávat, vždy vycházíme z potřeb školy. Nyní to je již několik let kooperativní vyučování a kognitivní psychologie. Máme za sebou vzdělávání ve Feuersteinově metodě zprostředkovaného učení. My učitelé dostáváme domácí úkoly, na kterých pracujeme, a děti toto zpestření baví. Velkou výhodou je časté setkávání, dlouhodobost a naprostá důvěra, která mezi námi panuje,“ popsala supervizi Jitka Kadrmasová, zástupkyně ředitelky Církevní základní školy v Borohrádku.

„Je pravda, že na inkluzi máme podmínky a hlavně je nám vlastní. U nás vznikla z našich potřeb, ne z nařízení. Chtěli jsme

zjistit, jak nejlépe poskytnout podporu opravdu každému žákovi. Je důležité říct, že jsme škola pro všechny děti, bez rozdílu. Ne pouze pro nadané nebo sportovně zdatné. Podle toho také přijímáme nové kolegy. Je nutné, aby to vnímali stejně. Záleží nám na osobnostním pohovoru, různé kurzy se dají doplnit, ale nastavení člověka nezměníte. My potřebujeme, aby splynul s naší vizí školy, aby sem zapadl. Máme výborný a dlouhodobě budovaný pracovní tým. Když jsme přijímali asistenta pedagoga, měli jsme 14 žádostí, k nám se lidé opravdu chtějí dostat. Já jsem tady už 24 let,“ připomíná Irena Dyntarová.

Angličtina je povinná od 1. třídy. „*Hodně se zaměřujeme na poslech a konverzaci. Žáky také baví projektové hodiny, hlavně ta halloweenská a vánoční, nebo putování Londýnem,*“ říká Jitka Kadmasová, která angličtinu učí.

Při celostátním srovnávacím testování žáků pátých tříd, které provádí Česká školní inspekce, dopadli naprosto skvěle. Více než 85 % žáků mělo vynikající nebo nadprůměrné výsledky ve srovnání s žáky v ostatních školách. A to je v této páté třídě 20 % žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Ve škole se hodně zabývají volným časem dětí. Mnoho žáků dojíždí do školy z okolních obcí a městeček. Prioritou je sestavit nabídku zájmových činností tak, aby smysluplně vyplnili čas, než pojedou domů. Mají na výběr šestnáct zájmových kroužků. Velmi oblíbený je technicky zaměřený Lego kroužek, kreativní Šikovné ruce, hudební kroužky jako hra na flétnu a kytaru, keramické a sportovní kroužky, vaření. Snahou školy je, aby kroužky byly finančně dostupné všem dětem a mohly v nich trávit svůj volný čas. Cena

jednotlivých kroužků začíná už na sto korunách za pololetí.

Ve škole funguje i Školní parlament, který provázejí řádné školní volby. Zájemci představí svůj program, všichni se učí, jak taková instituce ve skutečnosti funguje. Nové „parlamentáky“ uvádí do funkce starosta města. Děti vědí, že se na ně mohou obrátit, že mají možnost spolurozhodovat o životě školy. Je to vlastně první seznámení s aktivním občanským životem.

„Protože jsme církevní základní škola, naším zřizovatelem je královéhradecké biskupství, vyučujeme jednu hodinu týdně náboženství prolínané etickou výchovou, kde si děti upevňují mezilidské vztahy a morální zásady především formou projektového vyučování,“ uvádí Irena Dyntarová. Výuka náboženství se v průběhu let, stejně jako přístup k ní ze strany rodičů měnila. V prvních polistopadových letech byla Církev vnímána jako určitá záštita. Dnes mnozí vidí Církev především prizmatem majetkového vyrovnání. Většina žáků této školy přichází z nevěřících rodin. „*Náboženství je povinný předmět, ale troufám si říct, že je u dětí oblíbený,*“ ráda přiznává Irena Dyntarová.

Zařazením etické výchovy do hodin náboženství dostávají děti možnost vnímat duchovní rozměr lidského života a křesťanské morální zásady aplikovat do své

životní praxe a zkušenosti. Posiluje se také pozitivní klima, což je cílem všech pedagogů na škole. Učitelé a žáci jsou si blízko, jejich vztah je otevřený a utvářený vzájemným respektem a důvěrou.

Škola je ve městě, kde je také státní základní škola. Pro rodiče je výhoda, že mají možnost volby. Církevní škola je pro mnohé rodiče zajímavou alternativou, protože nabízí rodinnou atmosféru, speciální přístup, léty ověřenou inkluzi a pocit bezpečí. To jsou primární důvody, proč sem rodiče zapíší své děti. K tomu je třeba přičíst i motivaci ryze praktickou. Škola provozuje mikrobuses Emánek. Děti sváží od domu až ke škole a odpoledne je přiveze zpět. Jsou ale i důvody vyšší: rodiče vědí, že tady nejde jenom o výuku. Že stejně důležitá je i formace.

Šest desítek žáků bude v jubilejním roce 2017/2018 navštěvovat pět tříd prvního stupně Církevní základní školy v Borohrádku. Školy veselé, hravé, naplněné nejen vědomostmi, ale také láskou, radostí a porozuměním. Starobylá budova z konce 19. století má ryze moderní obsah. Počítačová učebna, interaktivní tabule, sešraný a stále se vzdělávající pedagogický tým. Učitelování mají jako poslání, naše návštěva nás o tom přesvědčila více než výmluvně.

Eva Zálešáková)

Chcete pomoci církevní škole v Borohrádku?

200 km denně naježdí devítimístný **školní mikrobuses**. Dobře ho znají na trase Borohrádek, Žďár nad Orlicí, Albrechtice nad Orlicí, Týniště nad Orlicí, Třebachovice pod Orebem, Lípa nad Orlicí, Šachov, Čermná nad Orlicí, Čičová, Korunka, Nová Ves, Horní a Dolní Jelení. Bohužel, dosluhuje, proto škola uvítá každý **návrh finanční pomoci či sponzoringu**. Kontakt: cirkevniskolaborohradek@seznam.cz

Církevní školy zahajují školní rok slavnostními bohoslužbami

Školní rok v církevních školách Královéhradecké diecéze zahajují tradičně bohoslužby za přítomnosti biskupů a biskupských vikářů. Diecézní biskup Jan Vokál bude 4. září v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Hradci Králové celebrovat mši svatou pro Biskupské gymnázium B. Balbína, na pomocného biskupa Josefa Kajneka se v katedrále sv. Ducha mohou těšit žáci ZŠ Jana Pavla II. Ještě ten den se pak oba biskupové spolu s bohoslovci vypraví z Hradce Králové na pouť do La Saletty.

Mezi církevními školami nově i ZUŠ

Královéhradecké diecézní školství, zahrnující doposud MŠ, ZŠ a gymnázium, se od září rozroste o další součást, a to o základní uměleckou školu, která nabídne žákům vzdělávání ve výtvarném oboru a v hudebním oboru výuku zpěvu a hry na hudební nástroje včetně varhan. Zajímavostí je, že ačkoliv povolení z ministerstva školství přišlo teprve v květnu, již nyní je kapacita nové ZUŠky téměř naplněna.

Kromě hradeckých škol se v září usadí do lavic žáci Církevní základní školy v Borohrádku a také studenti Církevního gymnázia v Kutné Hoře, kteří prožijí slavnostní zahájení spolu s dětmi z Církevní mateřské školy sv. Jakuba zřizované místní farností, či studenti z gymnázia ve Skutči, které zřizuje Suverénní řád Maltézských rytířů.

Biskupský vikář pro církevní školství P. Karel Moravec se při této příležitosti obrací na všechny věřící: „*Je pro nás velkou výzvou a příležitostí podílet se na vzdělání více než 1400 dětí a mladých lidí, obzvláště v situaci, kdy většina z nich nepochází z křesťanských rodin. To, že rodiče svěřují své potomky do péče církevních*

institucí, znamená, že hledají a doufají najít něco, co v ostatních školách nenaleznou. Nejen kvalitní vzdělání (které by mělo být na každé škole samozřejmostí), ale také bezpečné prostředí, pěkné mezilidské vztahy, všestranný rozvoj, včetně morální a duchovní stránky osobnosti.“

Mnozí z těchto žáků a studentů se v církevních školách poprvé setkávají s církví reprezentovanou konkrétními lidmi, s vírou jako plnohodnotným způsobem života. V dnešní, hodnotově velmi rozkolísané době mohou být církevní školy jakýmsi majákem, který ukazuje směr.

Církevní školství má u lidí důvěru i podporu

Každoročně stoupající zájem o umístění dětí v našich školách je důkazem, že jsou širokou veřejností považovány za důvěryhodné instituce, které se o své žáky a studenty dokáží dobře postarat, a je pro nás velkým závazkem v této naší práci kvalitně pokračovat.

Touto cestou chceme poděkovat všem, kdo přispěli do loňské sbírky, jejíž výnos činil celkem 817 264 Kč. Z této částky bylo mezi jednotlivé školy v diecézi rozděleno 474 013 Kč, z nichž bylo financováno např. pořízení nových učebnic a moderních výukových pomůcek, sportovní vybavení, nový nábytek do odborných učeben, provoz školního mikrobusu, dofinancování mzdy asistenta pedagoga pro handicapované děti. Zbývající finance použilo Biskupství královéhradecké na nezbytné opravy a údržbu školních budov, které jsou v jeho majetku.

Letošní sbírka na školství se bude konat v neděli 17. září. Podporu církevního školství lze vyjádřit nejen finančním příspěvkem do sbírky, ale také například propagací církevních škol a v neposlední řadě také modlitbou, aby se církevními školám dařilo naplňovat jejich poslání v současné společnosti.

Mgr. Stanislava Kučerová

Bohoslužby na zahájení školního roku 2017/2018 na církevních školách v diecézi v pondělí 4. září 2017

škola	čas	místo	osobnost
ZŠ a MŠ Jana Pavla II. Hradec Králové	9.00	katedrála Sv. Ducha	Mons. Josef Kajnek
Biskupské gymnázium Bohuslava Balbína Hradec Králové	8.00	kostel Nanebevzetí Panny Marie	Mons. Jan Vokál
Gymnázium Suverénního řádu Maltézských rytířů Skuteč	8.00	kostel Nanebevzetí P. Marie	Mons. Josef Suchár
Církevní gymnázium Kutná Hora	9.00	kostel sv. Jakuba	P. Zdeněk Novák
Církevní základní škola Borohrádek	9.00	Borohrádek	P. Karel Moravec

Kardinál Meisner, přítel Královéhradecké diecéze

Na začátku liturgie letošní pouti na Velehradu jsme se v úvodní myšlence dozvěděli, že ráno 5. července 2017 zemřel v Bavorsku pan kardinál Joachim Meisner. Bylo mu 83 let a zemřel náhle. Na přelomu 21. století se stal velkou osobností křesťanského světa a do dějin křesťanské Evropy se zapsal jako věrný syn Kristovy církve. Vzpomínám na něj proto, že jsme měli po léta možnost poznávat jeho život zblízka. Dá se i říci, že se stal přítelem naší Královéhradecké diecéze. Několikrát navštívil Hradec Králové a vždycky promluvil s velkou náboženskou erudiicí jako muž Boží.

Kardinál Meisner se narodil v roce 1933 ve Wroclawi, tehdejších polských Sudech. Otec mu padl ve válce a v roce 1945 se rodina Meisnerových přestěhovala do Německa. Po maturitě nastoupil do kněžského semináře v Erfurtu a v roce 1962 přijal kněžské svěcení. V pastorační službě působil na několika místech a pro své mimořádné schopnosti si ho erfurtský biskup vyžádal jako svého pomocného biskupa. Od roku 1975 působil v této službě až do roku 1980, kdy byl papežem, svatým Janem Pavlem II. jmenován arcibiskupem v Berlíně. V roce 1983 ho papež jmenoval kardinálem. Od roku 1988 působil jako arcibiskup v Kolíně nad Rýnem.

K naší královéhradecké diecézi měl pan kardinál Meisner upřímný a vřelý vztah už také proto, že se svojí maminkou a třemi bratry chodil na pouť do Králík v Orlických horách. Jako mladý kněz často prožíval dny své dovolené u řeholních sester v Teplicích nad Metují a byl vždycky ubytován v malé poustevně v přilehlém poutním kostelíku Panny Marie. Pan kardinál Meisner právě proto, že žil v bývalé NDR proslul se všemi omezeními komunistické diktatury, znal lépe než jiní situaci církve u nás v Čechách. Jezdíl k nám velmi rád a nejen

◀ Kardinál Meisner v královéhradecké katedrále Svatého Ducha (první zleva)

proto, že mu naše hory připomínaly léta mládí, ale také proto, aby spolu s námi sdílel náročnost útlaku církve, který se snažil křesťany vyloučit ze společenského dění národa. Pan kardinál věděl, že čeští křesťané postrádají jakoukoliv náboženskou literaturu, a tak nám dodával náboženskou literaturu německou. Jednou vyprávěl, že vezl autem do Česka plný kufr náboženských knih. Na hranici ho zkontrolovali a chtěli knihy zabavit. On je však dovezl zpět do nejbližší německé farnosti, tam je uložil a snad se podařilo tyto knihy k nám dopravit jinou cestou. Pan kardinál Meisner byl velkým přítelem našeho otce arcibiskupa Otčenáška i kardinála Dominika Duky. Pomáhal jim jak duchovně, tak i materiálně. Jezdíl i mezi naše kněze a povzbuzoval je k radostnému a horlivému apoštolátu.

Smrt pana kardinála Meisnera byla náhlá a nečekaná. Mnozí ji přijali s velkými rozpaky. Vždyť ještě večer před smrtí hovořil telefonicky s kardinálem Müllerem z Říma a ujišťoval ho, že se zdravotně cítí velmi dobře. V plánech Božích je tato překvapivá událost nesena jinými měřítky. I když smrt pana kardinála v sobě nese osten bolesti a lidského zármutku, Bůh vidí naše životy pohledem evangelním.

V něm totiž převažuje poselství života nad údělem smrti. Právě ve smrti slavíme triumf života nad tajemstvím naší smrtelnosti. Můžeme se i odvážit zvolat se svatým Pavlem: „*Smrti, kdepak je tvoje vítězství?*“ (1 Kor 15,55)

Kardinál Meisner, emeritní arcibiskup z Kolína nad Rýnem, velký kazatel, moudrý pastýř a milovník křesťanské kultury právě svou smrtí podal Božímu lidu své diecéze, ale i celému společenství církve a lidstva svědectví o své křesťanské víře a křesťanské naději. Vyhledal jsem si fotografii i z jeho biskupské konsekrace v katedrále v Erfurtu v roce 1975. Jeho světitel biskup Aufderbeck v homilii mimo jiné rozebíral i biskupské heslo Joachima Meisnera: *Spes nostra fi rma est pro vobis. Naše naděje je pevná pro vás.* Biskupské heslo je vždycky kromě jiného i programem pro jeho nositele. Křesťanská naděje byla jasným a stále sílícím světlem a silou pana kardinála Meisnera. Z bohatství tohoto pokladu rozdával Božímu lidu nejen důležité informace o své víře v Boha, ale v síle této neochvějné naděje podával radostné svědectví o tom, co to znamená být křesťanem, knězem, biskupem i kardinálem.

Víra a já (4)

Nejzajímavější úvahy studentů z hodin Religionistiky
na Gymnáziu Suverénního řádu maltézských rytířů ve Skutči

Já a víra

Co pro mě znamená víra? To je poměrně těžká otázka. Ale musím přiznat, že nad tím dost často přemýšlím. Doma mě k víře nikdy nevedli, takže v tomhle, dá se říct, jsem pole neorané.

Myslím si, že když je k víře někdo veden od malička, má na víru úplně jiný pohled, než mají ostatní. Řekla bych, že obě strany se navzájem obohacují.

Víra v Boha je dost osobní věc. Proto si myslím, že by si to měl každý rozhodnout sám a ne být někým ovlivňován, nebo dokonce nucen. Třeba se mi líbí případy, kdy i přesto, že jde o věřící rodinu, si děti mohou vybrat, zda budou chodit do kostela a stanou se z nich např. křesťané, nebo ne. Svoboda volby je podle mého názoru v životě nesmírně důležitá.

Nejvíce mě v tomhle směru ovlivnila asi naše škola. Začala jsem se setkávat s mnoha věřícími lidmi a to mě do jisté míry změnilo. Začala jsem to trochu vnímat i z jejich pohledu. Když mně nebo jim není něco jasné, tak o tom spolu mluvíme. Líbí se mi, jak jsme k sobě vzájemně otevření a neodsuzujeme se za to, jaký má kdo názor a životní přesvědčení. To se ovšem nedá říct o každé společnosti. Dost často se mi stává, že když se mě věřící člověk zeptá, zda jsem věřící, a já odpovím: „Ne.“, bere mě od té chvíle úplně jinak, nebo alespoň mi to tak přijde. Jako by mnou opovrhoval. Připadám si pak podřadná. Jako kdyby mi tím chtěl naznačit, že on je něco víc než já. Nelíbí se mi, jak se posuzují lidé jen na základě víry. Důležité jsou přece skutky.

Někdy mi připadá, že příslušnost k náboženství je prostě jen „nálepka“. Třeba,

když se o někom řekne, že je křesťan, automaticky to znamená, že je to hodný nebo lepší člověk. A o ateistech se zase tvrdí, že jsou to „neznabozi“ a tím pádem jsou hned ti horší. Nechápu, jak tohle někdo s čistým svědomím může jen tak říct.

Když se křesťan zamiluje do nevěřícího člověka, snaží se ho dost často změnit a přimět k tomu, aby začal chodit do kostela. Nebo i jednoduše proto, že to vyžaduje rodina a je pro ni nepřipustný nevěřící člen rodiny. To se mi vůbec nelíbí. Copak nemůžou akceptovat jeho rozhodnutí?

77 Křesťané to podle mě mají mnohdy jednodušší z toho důvodu, že žijí s pocitem, že vždycky někam patří.

S tím souvisí další věc. Znáám i případy, kdy jeden začal chodit do kostela kvůli druhému. Na jednu stranu připouštím, že jde o hezké gesto a dalo by se říct i důkaz lásky. Ale nepřijde mi správné chodit do kostela, navštěvovat mše, modlit se a zároveň to nebrat vážně. Zaprvé to není upřímné vůči člověku, kvůli kterému to udělal. A zadruhé to není pěkné k němu samému. Neměl by se nutit dělat něco proti svému přesvědčení, to je prostě špatné. I když připouštím, že se klidně může stát, že člověk najednou během života zjistí, že víra a příslušnost k tomu, či onomu náboženství, může být vlastně dobrá věc. Ale tady je důležité, že si na to dotýčný přišel sám.

Křesťané to podle mě mají mnohdy jednodušší z toho důvodu, že žijí s pocitem, že vždycky někam patří. Řekla bych, že je to osvobozující pocit, když víte, že nad vámi někdo drží ochrannou ruku. Nemusíte se ničeho bát, možná jste i díky tomu odvážnější. Na druhou stranu se mi nelíbí, že se křesťané zpovídají ze svých hříchů. Často jsem se setkala s tím, že takoví lidé (rozhodně tím nemyslím všechny křesťany) dělají spoustu ošklivých věcí, vyzpovídají se z nich a najednou, jakoby lusknutím prstu, je všechno v naprostém pořádku. Prostě to na mě působí tak, že pak neberou odpovědnost za své činy. A možná to někdo z nich bere tak, že si může bez výčitek svědomí dělat, co chce, když mu to nakonec Bůh odpustí. A nepřijde mi také správné všechny věci, co se v životě staly, odůvodnit tak, že to Bůh takto chtěl.

Zajímalo by mě, jak to je s posmrtným životem. Nemyslím, že by po smrti nic nebylo. A taky se nedá říct, že bych nad tím někdy nějak zásadně přemýšlela. Ale líbí se mi třeba reinkarnace. Nechci tvrdit, že stoprocentně existuje, ale líbí se mi z toho důvodu, že se v budoucím životě promítá ten současný. Možná to taky trochu „nakopne“ člověka k tomu, aby začal přemýšlet nad svými skutky.

Nemůžu říct, že bych byla věřící nebo úplně ateista. Jsem typ člověka, co potřebuje na všechno důkaz, ale zase si říkám, že může existovat nějaká vyšší moc, ovšem moje představa se neshoduje s Bohem a s představami křesťanství, a asi ani žádné jiné víry. Mám svoji vlastní vizi, kterou neumím interpretovat. Řekla bych, že je ještě brzo na to, abych měla ve všem, co se týče víry, úplně jasno. Myslím si totiž, že do jistých věcí člověk musí dozrát.

Pochybil jsem ve své víře, ale našel cestu zpět

Jsem křesťan. Nestydím se za to ale na druhou stranu to ani ostatním nevnučuji. To neznamená, že bych se ke své víře bál přihlásit. Víra v Boha, Otce Všemohoucího, je můj život.

Stejně jako většině lidí v dětských letech, ani mně víra nic neříkala. Bylo to jen takové to rutinní docházení do kostela, nucené rodiči v neděli, v čase, kdy v televizi běžely nejlepší pohádky. Asi to tak být mělo a být také má. Stal se z toho zvyk, bez kterého si nyní nedokážu život představit. Jako dítě jsem byl samozřejmě opačného názoru, ostatně asi jako každý.

” Modlitba je pro mě intenzivní prožitek. Pomáhá mně překonat strach, dává mně pociťovat Boží lásku.

Když se zamyslím nad otázkou, proč věřím, či co pro mě víra znamená, vymyslím asi toto: Víra je pro mě životní směr, je to nedílná součást mého života. K víře jsem byl stvořen a vychován. Je to vztah mezi mnou a Bohem. Modlitba mi dává sílu, vnímám naplnění sebe sama, cítím bohatství své duše, nemyslím to finanční, nýbrž bohatství od Boha. Modlitba je pro mě intenzivní prožitek. Pomáhá mně překonat strach, dává mně pociťovat Boží lásku, která mosty přenáší. Už jenom díky tomuto vztahu má pro mě smysl žít pro Boha.

Ne vždy to tak bylo. Když se podívám sám na sebe o pět let zpět, dalo by se říct, že mě přepadne určitý nepopsatelný druh smutku. Pochybil jsem ve své víře, ale útechou mně může být to, že jsem si našel správnou cestu zpět. Zřejmě každý občas pochybuje, zda Bůh vůbec existuje. Mnozí až tak, že Boha zatratí. Já jsem takovou hloupost naštěstí neudělal. Měl jsem štěstí, že jsem objevil svou víru. Skrz nemilé události, které se mně od dětství dějí, skrz lásku ke své dívce jsem začal opět vylepšovat svůj vztah s Bohem. Byl to nejdůležitější mezník v mém životě, na který nikdy nezapomenu.

Podle mého názoru každý nějakým způsobem věří, každý má své vlastní vyznání. Ať už je to islám, buddhismus, karma a kdo ví co ještě. Ale podle mě je to vlastně všechno stejné. Jistě, každý má svá vlastní pravidla, ale všichni věří v nějaký ten vyšší princip. A myslím, že je úplně jedno, jak ho pojmenujeme. Já věřím, že je to Trojjediný Bůh, který nám seslal Ježíše, který se pro nás obětoval a tím nás vykoupil od všeho hříchu. A nikdo nedokáže změnit můj názor. Rozhodl jsem se tak podle svého vědomí a svědomí a tuto možnost má každý.

Myslím si, že člověk, který nevěří v nic a ani v nikoho, nemůže být nikdy úplně šťastný, nemůže nikdy dosáhnout plnosti života. Ztrácí možnost duchovního vztahu, který člověk, ač to vnímá nebo ne, potřebuje.

Jsem rád, že jsem byl vychován k víře v Boha. Nelituji toho, že jdu do kostela namísto toho, abych šel někam „pařit“. Možná právě naopak. Jako každému i mně byl dán dar života od Pána Boha skrz moje rodiče. Víru cítím nejen jako povinnost vůči svým rodičům, ale také jako možnost jim děkovat za trpělivost se starostmi se mnou spojenými, za jejich svědomitou výchovu, za každý nádech, za každou chvíli svého života.

Takový je můj pohled na víru. Nemusí se to někomu líbit, nikomu to ani nevnučuji. Vypisuji jen svoje pocity a vlastní zkušenosti vůči víře a Bohu.

student septimy)

(Knižní tipy

Nakladatelství Paulinky

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1
t. 224 818 757, objednavky@paulinky.cz
www.paulinky.cz

Evangelium na každý den 2018

Knižka kapesního formátu chce být každodenním průvodcem pro ty, kdo touží číst a rozjímat evangelium v rytmu liturgie církve. Evangelijní úryvek příslušného dne je doprovázen krátkým komentářem. Autorem komentářů na rok 2018 je papež František! Brož., 479 s., 99 Kč, lze zakoupit i s plastovým průhledným obalem za 20 Kč

Liturgický kalendář 2018

Praktické vydání na cesty nebo k vložení do velkých pracovních diářů či vašich biblí. Obsahuje modlitby na přímluvy evangelistů a také popis metody lectio divina. Nechybí ani další informace, na které jste zvyklí z předešlých diářů. Brož., 64 s., 48 Kč

Švýcarsko podle Mons. Josefa Sochy

Více než dvacet let, léto co léto, míří generální vikář Josef Socha do Švýcarska. Jeho cílem je Curych. Jeho druhým domovem fara kostela svatých Petra a Pavla. Roky mně sliboval, že až bude čas, bude mně o svých švýcarských dovolených vyprávět. Letos jsem se dočkala.

Švýcarsko pro mě vždycky byla země na obrázcích. Vzdálená, krásná, leč nedostupná. A pak se stalo to, co zpětně vnímám jako svým způsobem zázrak. Když jsme na počátku 90. let minulého století s panem arcibiskupem Otčenáškem obnovovali diecézi, měli jsme budovu biskupství a nic víc. Samozřejmě jsme přemýšleli, kde začít. A přemýšleli i lidé jinde. Rakušané nám pomohli s obnovou rezidence, ti tady byli první. V dubnu roku 1990 pak volali z pražského arcibiskupství, že k nám jede skupina Švýcarů. Pět nebo šest kněží. Že když se to tady otočilo, že by chtěli pomoci. Ne krajani, cizí lidé z kantonu Thurgau, blízko Bodamského jezera. Přijeli do Prahy, setkali se s Tomášem Halíkem a s Františkem Lobkowiczem, ten byl tenkrát pomocný biskup pražský, a ptali se, kde by se mohli angažovat mimo hlavní město. Nevím, kdo jim tenkrát řekl: jeďte za Karlem Otčenáškem do Hradce Králové. Ani nevěděli, kde to je. Přijali jsme je v místnosti, které dnes říkáme prezidentský salonek. Nic jiného tady k obývání nebylo. Před sebou viděli biskupa, který byl přes deset let ve vězení. Člověk, který trpěl za svou víru, byl pro ně rarita, měli k němu až posvátnou úctu. Povídali jsme a oni se zajímali o to, co potřebujeme. My jsme v tu chvíli ani nevěděli, co je potřeba víc. Rezidence? Katedrála? Byli jsme z té nabídky trochu v rozpacích. Odjeli s nepořízenou, protože jsme jim neřekli konkrétní plán, s čím bychom chtěli začít. Sami jsme to v té době ještě pořádně nevěděli. Ale oni se nevzdali. Volali znovu

a řekli abychom k nim přijeli. A tak jsme se s panem arcibiskupem vypravili. Přijetí bylo velkolepé, spali jsme v klášteře, a ráno nás zavezli do Einsiedelnu. To je obec v kantonu Schwyz, asi 30 km jihovýchodně od Curychu. Má téměř 15 tisíc obyvatel a leží při západním břehu přehradního jezera Sihlsee v nadmořské výšce 880 m. Einsiedeln je lyžařské středisko a nejznámější poutní místo ve Švýcarsku díky klášteru benediktinů, který byl založen roku 935. Zde měl pan arcibiskup Otčenášek mši svatou. Denně přicházejí velká procesí poutníků a jeden z kněží jim ho představil jako mučedníka 20. století. A oni hned rozhodli, že jeho diecézi musí pomoci. Už si to nepamatuju přesně, ale tak 17 tisíc franků se vybralo, při tehdejší kurzu to bylo opravdu hodně peněz. Takhle to začalo. A skončilo to u nabídky, se kterou přišli taky Švýcaři. Pokud vám vrátí jezuitskou kolej, řekli, my vám ji pomůžeme opravit. Jejich iniciativa byla přátelská, křesťanská, hluboká. Oni byli těmi inspirátory, kteří vymýšleli, jak získat peníze. My jsme si mysleli, že Švýcarsko je zlatý důl, ale jak někdo z nich říkal vtipně: „*Peníze máme, ale zatím v peněženkách.*“ Ale podařilo se je z těch peněženek dostat, takže Nové Adalbertinum v Hradci Králové je z velké části dílo Švýcarů.

A jak to bylo se mnou

Jeden z účastníků té mise se zeptal v Curychu, zda by P. Franz Stampfli nepřijal v létě na výpomoc nějakého českého

kněze. Proč ne, zněla odpověď. Tak to začalo. Bydlel jsem tenkrát v klášteře Baldegg, odkud byla sestra Daniela, která nám tady potom pomáhala na biskupství. P. Stampfli si tam pro mě přijel, zřejmě se chtěl podívat, kdo jsem a zda by se mnou vůbec mohl počítat. Odsloužil jsem u něj mši a on řekl: „*Příští rok zase přijed.*“ Tak jsem přijel a to už byl ten začátek, že on mně svěřil farnost a odjel na dovolenou. Je to kostel svatých Petra a Pavla, jediný kostel v Curychu, který si zachoval katolicitu po celou dobu reformace. Tam totiž působil Ulrich Zwingli, švýcarský humanistický teolog a první představitel švýcarské reformace, dost radikálního křídla protestantismu. Byly zakázány všechny katolické bohoslužby, ale protože tam pracovalo mnoho Italů, a ti chtěli mít katolickou bohoslužbu, tak jim jeden kostel nechali. A to byl právě tenhle kostel svatých Petra a Pavla, jeden z nejvíce navštěvovaných kostelů v Curychu. Po dvaadvaceti letech jsem tam zdomácněl, protože tam každý rok pobývám tři, někdy i čtyři týdny. Znáám to tam důvěrně. Setkávám se s lidmi a poznávám skutečnost křesťanství z jiného hlediska. Každý národ má nějakého svatého, jehož si považuje nad jiné. My svatého Václava, oni Bruder Klause. Svatý Mikuláš z Flüe, známý rovněž pod jménem bratr Klaus, je patronem Švýcarska. Byl to světec, který si v 15. století v kraji Flüeli, neda-leko od Lucernu, postavil poustevnu. Byť to byl táta asi 16 dětí, to je to Boží dílo. Najednou poznává, že by měl jít do samoty a věnovat se poustevnickému životu.

☛ Pohled od curyšského jezera na část městského panoramatu na řeku Limat, která vytéká z curyšského jezera.

☛ Kostel sv. Petra a Pavla, jediný kostel v Curychu, ve kterém se v době Zwingliho reformace mohla sloužit katolická bohoslužba.

Mnozí to samozřejmě nechápou, ale on se domluvil se ženou a šel. V tom nádherném údolíčku si postavil chaloupku, dneska je tam kaplička, je to skoro střed Švýcarska. Každý den tam proudí mnoho lidí, věřících i nevěřících. Jsou přesvědčeni, že Bruder Klaus zachránil Švýcarsko před válkou.

Prožívání víry

Rozdíl jsem si všiml už při prvních návštěvách. Když projde farář nebo řeholní sestra v hábitu, tady se lidé smějí, pokřikují. Tam se setkáte s velkou vážností a úctou, a to i u lidí nevěřících. Ve Švýcarsku mají dvojí náboženský směr – katolickou církev a protestanskou. Oni říkají reformierte kirche, a je to půl na půl. Když jsem přijel poprvé, měl jsem bohoslužbu o půl páté odpoledne v sobotu. Říkal jsem si, tam bude tak 20 lidí. Přistrojil jsem se v sakristii, vzal papíry a už zazvonilo a šli jsme k oltáři. Já myslel, že mi ta příprava vypadne z ruky! Čekal jsem dvacítku lidí a ono jich tam bylo 400, možná 500. Nepřišli na mě, podívat se na českého pana faráře. Takhle chodí pořád. Farností v Curychu je 16 nebo 17. Možná i víc, ještě nějaké řeholní komunity. „Můj“ kostel je nejvíce navštěvovaný, v neděli tam bývalo šest i víc bohoslužeb. Když jsem to počítal, byly na všech až 2 tisíce lidí. Samozřejmě bylo pro mě překvapením, když jsem viděl plný kostel. Když 500 lidí začne zpívat, a tam zpívají všichni, tak je to úžasná zkušenost.

Ale všechno staří lidé, žádné děti. Říkal jsem si, jestli sem přijedu za pět, za deset let, tak tady už nikdo nebude. Ale to je ten malý švýcarský zázrak, že tak jak to bylo před těmi 22 lety, tak je to z devadesáti procent stejné i dnes. Všichni ti staří už většinou zemřeli, ale jsou tam nové tváře, a zase staří. Pro ně je náboženství něco, čemu se člověk nesměje. Pro Švýcara, když se setká s někým, kdo se modlí nebo chodí do kostela, tak je to spíš plus než mínus. Poznal jsem v poutním místě Einsiedeln nebo u Bruder Klause, že jsou to lidé, kteří třeba nejsou praktikujícími křesťany, ale mají vztah k posvátnu. To je, myslím, dobré znamení pro švýcarskou mentalitu lidí i pro náš svět, jako svědectví.

Nestrávím dovolenou jenom v kostele

Ale neprožiju celou dovolenou jenom v curyšském kostele nebo po poutních místech, to si nemyslete.

Jeden den v týdnu po mně přátelé nic nechťejí. Ten den si mohu trochu „pocourat“ po Švýcarsku. Pokaždé si kupuji abonmá pro veškerou dopravu. Je to sice drahé, stojí přes 500 švýcarských franků na tři týdny, ale potom mohu jet čím chci, jak chci a kam chci. Je to i na lanovky, na lodě, nic mě neomezuje. Sednu do vlaku, zjistím, že jede na druhou stranu, tak vysednu a zase jedu jinam. Samozřejmě, že jsem se snažil aspoň na krátko být tam,

kde se odehrávaly švýcarské dějiny. Třeba hory. V kantonu Thurgau je přes 2 tisíce metrů vysoká hora Säntis. Pro svou osamocenou polohu a převýšení nad ostatními štíty byl na jejím vrcholu vystaven vysílač, restaurace, meteorologická stanice a lanová dráha. Tou jsem vyjel až nahoru. Tam je nádherný pohled na Lichtenštejnsko, Curyšsko. Z té výšky vidíte, kolik je tam jezer, a každé vás oslovuje svou blankytnou modří. Blízko kláštera Baldegg, který se nám stal velmi blízkým místem, kam jezdí i řada kněží, je horský masiv Pilatus. Vrchol se nachází ve výšce 2132 metrů. Na vrchol hory, resp. do stanice nazvané Pilatus Kulm, jezdí nejstrmější zubačka světa, kdy na trase sklon činí až 48 %. Mezi další horské velikány patří masivní hřeben Rigi. Nejvyšší bod dosahuje sotva dvou tisíců metrů. Je ovšem vyhledávaný pro svou osamocenou polohu mezi jezery Zug a Luzern s výhledem na Alpy. Na vrcholky se dostanete několika způsoby. Někoho zláká kombinace lodní dopravy z Lucernu a zubačky na Vitznau. Jiný dá přednost jízdě vlakem na trati Curych-Gothard a poté vystoupá zubačkou Arth-Goldau. Vidíte krásná údolí, zprava i zleva nádherné hory stále pokryté sněhem, mezi tím kvetou kytičky. Hodně a rád tam jezdím. Také proto, že mě zajímá hudební skladatel Bohuslav Martinů (1890–1959). Je mně blízký tím, že se narodil nedaleko mého rodiště Předhradí, na věži v Poličce. Zemřel ve Švýcarsku, kousek od Basileje, v městě Liestal. Ve Švýcarsku byl původně

i pohřben. Až v roce 1979 byly jeho pozůstatky převezeny do rodné Poličky, kde byl uložen vedle své ženy Charlotty. Do Liestalu jsem se chtěl jet podívat. Zjišťoval jsem, zda je možné navštívit původní místo jeho posledního odpočinku. Bohužel, ta zahrada už je v držení někoho jiného, místo upadlo v zapomnění.

Švýcarsko je zemí migrace. Blízko Luzernu dlouho bydlel Rafael Kubelík, český dirigent, skladatel a houslista. Usadil se na břehu jezera Vierwaldstättersee, v malé obci Kastanienbaum. Když jsem hrál v Moravské filharmonii v Olomouci, byl naším dirigentem Zdeněk Mácal. Ten tam také bydlel. Ve Švýcarsku bývalo poměrně dost Čechů. Vzpomínám, že když jsem měl jednu z prvních bohoslužeb a podával svaté přijímání, der Leibt Christi, tělo Kristovo, najednou slyším „až na věky věkův amen“. Češka, hned jsme se spřátelili. V posledních letech mívám pro krajany bohoslužbu, i když už jich tam není moc. Ti, kteří v odešli z vlasti v roce 1968, zestárlí, někteří zemřeli.

Curych je město různých národů a národností

Je tam několik zahraničních misí ... česká, slovenská, chorvatská, španělská, korejská, italská a všichni mají svého kněze. V „našem“ kostele mají každou sobotu odpoledne bohoslužbu Španělé a Korejci.

To město je kosmopolitní. Člověk se setkává s lidmi nejrůznějších mentalit. Zajímavé je, že církev je ve Švýcarsku opravdu dobře situovaná. Mají církevní daň, takže si mohou dovolit víc věcí než třeba my tady. Na faře, kde pobývám, je minimálně pět laických zaměstnanců, v kanceláři jsou tři sekretářky, dále sociální pracovník, ekonom. Ti všichni musí z něčeho žít. A je tam hodně cizinců ve službě církve. Das ist meine zweite Heimat, je to moje druhá domovina. Oni to dobře vědí a jsou za to vděční. Modlím se za ně, za to opravdu velké pouto přátelství, že jsem tam jako doma. A to je pravda. Mám od všeho klíče, od kostela i od fary. Důvěrně znám zvuky onoho místa, kde klaply dveře, že kolem jede tramvaj, to všechno vnímám. Když tam jedu, je to cesta do mého druhého domova. Letos jsem měl první mši svatou poslední červencovou neděli a do 13. srpna šest bohoslužeb na každou neděli. Trochu je to náročnější, protože v cizí řeči si samozřejmě při kázání nemohu tolik pohrát se slovem jako tady. I když znám obstojně německy, nesmíme zapomenout, že oni mají ten svůj dialekt, kterému říkají schwitz deutsch, švýcarská němčina. Normální němčina, kterou jsme se my učili, té říkají hoch deutsch. Mluví-li „švicdi“ rychle, opravdu nemám šanci. Třeba při významnějším pohřbu si svou němčinu nechám zkontrolovat. Ve zpovědnici musím vždycky říct: „*Mluvte, prosím, hoch deutsch.*“ Přijdou někdy

i jiní cizinci. Švýcarsko je zemí němčiny, francouzštiny, italštiny, rétorománštiny. Nikdy si s sebou nevezou žádnou českou knížku. Když jsem tam, mluvím jenom německy a čtu jenom německy. Docela mě rozhodí, když jsem pozvaný na návštěvu ke krajanům a mluvím celý večer česky. Ne, že bych se hned nepreorientoval, ale ruší to můj intenzivní jazykový kurz.

Bylo požehnané, že jsme se přes spolupráci našli

Po těch více než dvaceti letech jsme už dnes tak daleko, že naši švýcarští přátelé loni sami poprosili, zda by se sem do Čech nemohli přijet podívat lidé z jejich farnosti. Byli tady celý týden. Viděli Kutnou Horu, moje milované město, taky Broumovsko, moc se jim tady líbilo. Byl jsem rád, že díky šťastné náhodě na začátku našich vzájemných vztahů, vzniklo hodně přátelství. Když si uvědomím, že si tenkrát mysleli, že König Graz je městečko někde v Polsku. Teď už dobře vědí, kde jsou Čechy, kde je (a jaký je) Hradec Králové. Vidí, že se vzájemně doplňujeme, můžeme si pomáhat a jsme rádi spolu. Vzpomínám, když jsme tam jeli s panem arcibiskupem Otčenáškem poprvé, že říkal, že máme žebravé boty. „*Nic nám jiného nezbyvá, musíme poprosit o pomoc,*“ říkal. „*Abychom jednou mohli my pomáhat druhým.*“ A tak jsem byl rád, když jsem při děkovné bohoslužbě v klášteře Fischingen mohl říci, že už na jeho slova došlo. Pomáháme druhým. V Hradci Králové studovaly medicínu indické sestry, řeholnice. Z vedení Lékařské fakulty se nás tenkrát dotázali, zda bychom jim nechtěli trochu pomoci. Aby nemusely bydlet na koleji, ale v prostředí, které odpovídá více jejich povolání. A tak jsme je vzali sem, do Nového Adalbertina, které by bez Švýcarů nebylo. Oni pomohli nám a my už po malých krůčcích pomáháme dalším, ještě chudším. Slova pana arcibiskupa se naplnila! Člověk musí taky poděkovat Pánu Bohu, že nám tenkrát na prahu svobody poslal do cesty těch několik Švýcarů. Myslím, že oni ani my jsme nebyli schopni dohlédnout, co všechno z toho vznikne. Že z té touhy pomoci vzejde veliké, požehnané dílo.

Obětní stůl v presbytáři kostela sv. Petra a Pavla v Curychu, u něhož během svého pobytu slouží Mons. Josef Socha každý den pro místní farnost mši svatou.

Dům setkání v Albericích

Není to tak dávno, co ještě každý kolemjdoucí v horské krkonošské vesničce Albericích dostal na zahřátí polévku a kus koláče. V budově bývalé německé školy zde takto sestry Nejsvětější svátosti působily přes téměř celou dobu komunismu.

Vyhnané ze svých škol, pracovaly jednotlivé sestry v místních textilních fabrikách až do doby, kdy matka představená zažádala Místní národní výbor v Horním Maršově, zda by se v okolí nenašlo nějaké místo, kde by sestry mohly žít a pracovat pod jednou střechou. Režim jim věnoval polorozpadlou budovu staré německé školy, která po vysídlení Němců z oblasti sloužila pro místní JZD. Sestry se rády uchýlily do svého vyhnanství, které poznenáhlu přeměnily svou prací a obětmi v krkonošský Sión. V jedné třídě si zhotovily kapli, v domě skrovně topily v jednotlivých kamnech na uhlí a na další provoz využívaly elektřinu, která při krutých zimách měla výpadky třeba i na celý týden. Postupně však sebraly své síly a začaly svůj nový domov zvelebovat. Založily ovocnářskou, zelinářskou a okrasnou zahradu, chovaly krávy, prasata a slepice. Po patnácti letech svého působení přistavěly k domu jižní křídlo, kde vznikly další sesterské cely, zřídilo se topení na lehké topné oleje, výtah do druhého patra, zkrátka dům jen vzkvétal. V té době si dům oblíbil ke svým osobním rekreacím i kardinál Tomášek. Čas však běžel dále a sil ubývalo.

Po pádu komunismu odešlo několik sester na jiná působiště po republice

a mateřinec se vrátil zpátky do Českých Budějovic, kde Kongregace původně vznikla. I když duch sestrám neochaboval a jejich svědectví o lásce Kristově se šířilo do okolí, rozhodly se v roce 2003 ukončit své působení v Albericích a dům přenechat prorodinné organizaci YMCA Setkání. Sestry, které mají ve své spiritualitě mimo jiné starost o děti a mládež, tak byly rády, že někdo půjde v jejich stopách a to, co bylo zaseto, bude s vděčností opatrovat a chránit. Členové organizace se zavázali, že v domě zachovají kapli i ducha domu, a o to se ve své činnosti zde v Albericích dodnes snaží.

Manželská setkání a další programy pro rodiny

YMCA Setkání, původním názvem Manželská Setkání, je občanské sdružení, které se po revoluci začalo věnovat v rámci křesťanských dobrovolnických aktivit podpoře rodin, manželských vztahů, dětem a mládeži. Podle vzoru finského pastora, Kari Törmä, přeneslo do republiky program Manželských setkání, který je zaměřen na obnovu, podporu a rozvoj manželského vztahu. Během let se jejich činnost rozrostla o další programy jako např. zážitkové a motivační víkendy pro

otce s dětmi, tvořivé víkendy pro matky s dcerami, tábory rodin a další.

Dlouho hledali pro svou činnost vhodný objekt, kde by mohli provozovat a nabízet své programy křesťanské veřejnosti. V roce 2003 se dozvěděli, že kongregace řeholních sester Nejsvětější svátosti opouští svůj charitní domov v Krkonoších. Když sestry vyslechly jejich zájem a dozvěděli se více o jejich činnosti, bylo matce představené vše jasné. Sestry tak opustily svůj domov, kde zanechaly ve směs vše, v čem žily po 40 let. Od té doby zde občanské sdružení působí prostřednictvím svých lidí, pořádá tu své programy a nabízí objekt dalším spřízněným organizacím, farním společenstvím a rodinám k rekreaci, setkáním, školením apod. Vybavení domu se trochu proměnilo, ale duch otevřenosti a pohostinnosti zůstává stejný. Teď jde jenom o to, jak velký bude zájem na tom, aby toto místo žilo dál a nezaniklo. Jeho osud je v rukou nás všech.

Dům Setkání
tel. 499 874 152, 736 537 122
www.alberice.setkani.org
dum@setkani.org

Fotografie David Špelda

Tradiční Svatovavřínecké pouti na vrchol Sněžky se 10. srpna zúčastnily stovky lidí z ČR i Polska.

O Sněžce a vatikánském internetu s biskupem Janem Vokálem

Tradiční Svatovavřínecké pouti na vrchol Sněžky se 10. srpna zúčastnily stovky lidí z ČR i Polska. Pouť na Sněžku se koná na svátek sv. Vavřince, který je patronem nejen kuchařů, cukrářů, pivovarníků či hostinských, ale i nejvyšších českých hor.

Jméno sv. Vavřince nese kaple, která stojí na vrcholu Sněžky. Svatý Vavřinec se narodil ve 3. století ve Španělsku a byl upálen na železném roštu proto, že po popravě papeže Sixta II. císařem Valeriánem rozdělil církevní poklady mezi prostý lid. Tradici pouti na Sněžku se podařilo obnovit v roce 2001.

U kaple sv. Vavřince na Sněžce předstoupil před poutníky z Čech a Polska, kteří se vydali na mši na nejvyšší české hoře při

Svatovavřínecké pouti, královéhradecký biskup Jan Vokál, aby ji vedl s polským legnickým biskupem Zbigniewem Kiernikowskim. Královéhradecký biskup s potěšením sledoval, jaký zájem tato událost vyvolala.

„Těší vás pohled na stovky poutníků, kteří vyrazili na Sněžku?“

Mám z toho velikou radost, kolik lidí dorazilo. Tradiční Svatovavřínecká pouť spojuje

naše dva národy, Poláky a Čechy, ale také Němce. V dnešním uspěchaném světě je stále méně místa pro určité zastavení, kdy se člověk zahledí do svého srdce, zamyslí se nad sebou, nad smyslem svého života, a právě poutě jsou k tomu velkou příležitostí. V naší zemi, byť věřící jsou v menšině, je vidět nárůst touhy po duchovnu.

„Loni jste vedl mši v chladu, dešti a mlze, letos počasí vyšlo nádherně. To vás jistě rovněž potěšilo.“

Ano, potěšilo. Bral jsem si s sebou nepromokavou mitru, ale jsem rád, že jsem ji nepotřeboval.

77 Chodí také biskup po horách?

Když mám příležitost, tak se rád v horách projdu. V Krkonoších jsem byl na procházce před třemi týdny. Vždy jsem měl k horám kladný vztah. Jako mladý jsem byl v horolezeckém klubu v Hlinsku, jezdili jsme do Tater, na Fatru a dalších hor. V Krkonoších jsem byl poprvé v roce 1967, to mi bylo devět let. Chodili jsme kolem vrcholů a po vrstevnicích s rodiči. Na to mám krásné vzpomínky. Když se dívám na kopečky, vždy mne to pozvedne srdce k modlitbě a chvále Pána.

77 Vystudoval jste technickou kybernetiku na ČVUT v Praze. Využil jste někdy znalostí z oboru?

Ano. Některá studia technického oboru jsem použil v kněžské práci, například když se ve Vatikánu zaváděl internet v letech 1991 a 1992. Obecně studium vědy člověku napomáhá k tomu, aby poznal, že za krásným, organizovaným systémem někdo stojí, že máme svého strážce, že věda svým způsobem vede k Bohu.

77 Vy jste zaváděl ve Vatikánu internet?

V malém kroužku, kde byla většina kněží a jeden biskup, jsem byl jediný člověk s technickým vzděláním.

77 Co jste měl ve Vatikánu na starosti?

Ve Vatikánu jsem působil dvacet let v sekretariátu. Vzpomínám na to velmi rád. Byla tam milá, rodinná atmosféra. Začínal jsem ještě za svatého Jana Pavla II. A mám na to ty nejkrásnější vzpomínky. Když někdy jedu do Říma a přistává letadlo, tak mi lidé říkají, že je vidět, jak pookřeju.

77 Jaká byla spolupráce s papežem Janem Pavlem II.?

Mám na něj ty nejlepší vzpomínky. Jednak jako na papeže, toho, který vede církev, a jednak jako na šéfa v práci. Byl to člověk velice charismatický, uměl to s médii,

uměl oslovovat lidi. Byl si tak vědom blízkosti Boží, že kam přišel, tam ji rozdával. V tom měl veliký dar a charisma.

77 Jak vnímáte současného papeže Františka?

Každý je velmi jiný. Každý svými dary, charismaty, má přispět k té či oné době. Beru to jako dar od Boha, stejně jako jsem bral papeže Benedikta. Františkovo poselství v dnešní době je, abychom byli autentičtí a věrohodní. Abychom nehlásili jednu věc a nečinili druhou. Abychom si stáli za tím, v co věříme.

Jan Braun, Deník)

Jaká tajemství ukrývá Ďáblova bible?

Necelých 12 kilometrů od Chrudimi leží třítisícové městečko Chrast. Jedna z jeho částí se nazývá Podlažice. Kdysi zde stával starobylý benediktýnský klášter.

Ještě než z něj husité ve svém svatém opojení roku 1421 udělali kůlničku na dříví, tak zde stačilo vzniknout jedno z nejpozoruhodnějších děl světové literární historie: Ďáblova bible nebo též Codex Gigas. Proti vžitě představě Codex Gigas (Obří kodex) neobsahuje pouze biblické texty.

V 75 kilogramů těžké knize čtenář nalezne i spoustu dalších literárních perel. Kromě Starého a Nového zákona obsahuje mimo jiné i Flaviovy historické spisy, zaklínadla proti zlým démonům, Kosmovu kroniku českou, ale třeba i skriptu s lékařskou tematikou či objemnou encyklopedii, jejímž autorem byl sevillský biskup Isidor (560–636). Měla být tedy jakousi knihovnou svázanou do jediné knihy.

Její rozměry jsou úctyhodné. Rozměr desek činí 92×51 cm, rozměr listů pak

89×49 cm. Těchto listů bylo v knize původně 320, osm z nich však kdosi neznámý odstranil. Pergamen, který posloužil listům jako materiál, se vyrábí ze zvířecí kůže. Aby mohla Ďáblova Bible vzniknout, muselo jí padnout za oběť 160 oslů.

Codex Gigas je největší rukopisnou knihou na světě. Její historie se začala psát již před osmi staletími. První písemná zmínka, která se k latinsky psané knize váže, pochází z roku 1295. Benediktýnští mniši v ní dávají souhlas s vykoupením gigantické knihy ze zástavy. V té době totiž byla kniha v držení bohatého řádu cisterciáků v sedleckém klášteře u Kutné Hory.

Už v té době byl Codex Gigas historickou relikvií. Ze zápisu na vnitřní straně desek vyplývá několik vodítek o jeho historii. Mimo jiné to, že byla sepsána ve zmíněných Podlažicích. Do nich benediktýni

přišli zřejmě v roce 1159. Okolnosti vzniku místního kláštera jsou však značně nejasné, stejně tak jako jeho podoba. Poslední archeologické výzkumy naznačily, že se jednalo nejspíše o částečně zděný areál, k němuž patřily dřevěné obytné a hospodářské stavby.

Stejně jako klášter, tak i kniha, která zde měla vzniknout, je opředená mnoha tajemstvími. Záznamy v ní končí rokem 1229, takže Codex Gigas musel být hotov někdy krátce po tomto letopočtu. Z větší části je kniha dílem jediného písaře, který nad ní strávil nejméně deset let. Historici dodnes kroutí hlavou nad tím, jak tak velkolepé dílo mohlo vzniknout v ne příliš významném klášteře mimo tehdejší kulturní centra. Jenže, kromě podlažických benediktýnů není žádný starší držitel knihy známý. Podle jedné z hypotéz byl klášter vybudován právě kvůli vzniku Codexu Gigas.

Čtete rádi Adalbert? Předplatte si ho!

rozhovory • názory • osobnosti • život církve • informace z diecéze

Chcete dostávat každý měsíc diecézní časopis Adalbert do vaší poštovních schránky?

Jednoduše si ho předplatte.

Roční předplatné za 275 Kč.

Napište nebo zavolejte si o něj:

**e-mail: adalbert@bihk.cz
tel. 495 063 422**

Codex Gigas je vlastně malou knihovnou svázanou do jediné knihy, tomu odpovídají i jeho ústyhodné rozměry a váha. Největší rukopisná kniha na světě vznikla v podlažickém benediktinském klášteře ve 13. století a kvůli vyobrazení ďábla se nazývá též Ďáblová bible. Svůj nový domov našla na závěr třicetileté války ve Švédsku. Foto: wikipedie

V roce 1245 byl Codex Gigas zastaven u sedleckých cisterciáků a benediktýnům se jej už nikdy nepodařilo získat zpět. V roce 1295 se novým majitelem knihy stal Břevnovský klášter s tehdy největší knihovnou na našem území, o což se zasloužil především opat kláštera Pavel II., vlastním jménem Pavel Bavor z Nečtin.

Do osudů nejen českých zemí ale i Ďáblovovy bible výrazně promluvily husitské války v první polovině 15. století. V roce 1420 byl břevnovský klášter dobyt Tábority a Pražany. Křesťanští fanatici klášter zapálili a vyplenili, kolem hořícího komplexu ležela těla zavražděných mnichů. Příslušníci řádu však nebyli slepí a viděli, že kolem nich řádí cosi, co bychom dnes nazvali občanskou válkou. Ještě před zničením kláštera stačili velkou část své knihovny včetně Codexu Gigas odvézt do bezpečí. Svůj nový domov kniha našla v broumovském proboštví v odlehlé části východních Čech.

Byť husité pronikli do leckterých oblastí i mimo české země, broumovský klášter

se jim dobýt nepodařilo. Zde Codex Gigas našel na nějakou dobu klid a zůstal tu až do roku 1593. Zdejší opat Jan z Chotova zavedl zajímavou tradici. Kdo projevil zájem si Ďáblůvu biblí prohlédnout, mohl se do ní podepsat. Z doby konce 16. století pochází více než 30 podpisů, které se staly trvalou součástí knihy.

V roce 1576 se českým králem stal císař Rudolf II. Ten proslul zejména svým zájmem o kulturu, alchymii a také vášnivým sběratelstvím. Zvěsti o velké knize uložené v Broumově došly až k němu a císař po ní zatoužil. Tehdejší opat broumovského kláštera zvaný Martin z Pravdovic, přezdívaný pro své prospěchářství Martin Korýtko, pražskému dvoru Codex Gigas věnoval darem, kde byl poté umístěn v císařské Kunstkomoře. Pro knihu to bylo svým způsobem štěstí, protože během českého stavovského povstání v letech 1618 až 1620 byla broumovská knihovna vyrabována.

V Praze se Ďáblová bible neohrála příliš dlouho. České stavovské povstání bylo prvním dějstvím vleklého evropského

konfliktu, který do dějin vešel jako třicetiletá válka. V některých částech Evropy kvůli nemocem, hladu i řádění žoldnéřských vojsk klesla populace na pětinu. Do bojů se aktivně zapojili i Švédové, do kterých čeští protestanti vkládali velké naděje. Ty se však nenaplnily. V době, kdy se válka chýlila ke konci a kdy bylo jasné, že české země zůstanou ve sféře vlivu katolických Habsburků, švédská královna Kristýna projevila zájem o rudolfínské sbírky umístěné na Pražském hradě. 26. července 1648 padl Hrad do švédských rukou. Množství knih ze vzácné rožmberské knihovny i Codex Gigas byly zabaleny do velkých beden a odeslány do Švédska.

Tre Kronor (tři korunky) se obvykle přezdívá švédskému hokejovému mužstvu, avšak tento název je odvozen z bývalého královského zámku ve Stockholmu, který zas odkazuje na biblický příběh tří králů. Právě do zámku byla Ďáblová bible přestěhována. Avšak nechybělo málo a kniha se opět mohla stěhovat. Královna Kristýna se stále více cítila být katoličkou a setrvávání na trůně protestantské země pro ni bylo nadále neúnosné. Abdikovala a odecestovala do Říma, přičemž si s sebou vzala nemalou část švédské válečné kořisti z Čech. Jen zřejmě objemnost Ďáblovovy bible jí zabránila, aby si ji na cestu přibalila také.

V roce 1697 vypukl v Tre Kronor rozsáhlý požár, který zámek prakticky srovnal se zemí. Zahynul při něm i král Karel XI. Shořela i spousta vzácných rukopisů, proměně v popel těsně unikl i Codex Gigas, když byl před postupujícími plameny vyhozen z okna. To poškodilo jeho vazbu, která byla nahrazena až v 19. století.

Od roku 1877 je Ďáblová bible v depozitáři švédské národní knihovny. Československo žádalo o její navrácení, avšak neúspěšně. Do své vlasti se Codex Gigas vrátil až v roce 2007, kdy byl na půl roku zapůjčen na výstavu v pražském Klementinu.

Martin Janda)

Převzato s laskavým svolením časopisu 21. století

Knižní novinka: Akathisty k ochráncům země české: chvalozpěvy křesťanského východu

Sborník akathistů k ochráncům země české vychází v době, ve které si připomínáme kulatá výročí spojená s našimi nejstaršími a nejpřednějšími národními patrony. Na rok 2017 připadají hned výročí dvě a to 1020 let od umučení sv. Vojtěcha a 1110 let od narození sv. Václava (bude-li jeho narození počítat tradičně od roku 907). V roce 2018 oslavíme půlkuulaté výročí 965 let od smrti sv. Prokopa a v roce 2019 již 30. výročí svatořečení Anežky České. Oslava 1100. výročí umučení sv. Ludmily a sv. Václava nás potom čeká v roce 2021 a v roce 2029.

Tato výročí přímo volají po hymnech východní katolické spirituality, neboť až na jedinou výjimku jde o světce, kteří na úsvitu českých křesťanských dějin svým životem spojovali východní a západní zbožnost. S láskou a úctou k sv. Cyrilu a Metodějovi navazovali na křesťanské tradice byzantské a pod vlivem benediktinských misionářů si osvojovali rovněž důrazy zbožnosti západní. Právě tento aspekt jejich života se stal v nedávné době podnětem k vytvoření akathistů k oslavě života těchto světců. Vznikl proto studijní text, který obsahuje zpracování staročeských legend o zvolených světcích ve východním křesťanském stylu. Forma a obsah těchto akathistů totiž zcela odpovídá východní křesťanské liturgické poetice, jejíž charakter je nejprůzračněji vyjádřen v mariánském akathistu. Východní chvalozpěvy jsou plné nejrůznějších metafor opisujících podstatu skutků svatých mužů a žen. Tyto metafory jsou často doprovázeny biblickými a dogmatickými narážkami, které ilustrují spojení s Bohem. Avšak nejzákladnější teologickou myšlenkou, která je v těchto akathistech vtělena, je skutečnost, že světec je ve své nejvlastnější podobě ikonou Krista. Jemu se připodobňuje nejen svými činy, ale často také okolnostmi svého mučednického skonu. Chvála proto není vzdávána toliko člověku, ale právě Bohu, který se v jeho svatosti leskne, září a ozařuje celý svět.

Právě uveřejněný sborník akathistů obsahuje chvalozpěvy k sv. Ludmile, sv. Václavovi, sv. Vojtěchovi, sv. Prokopovi a sv. Anežce České. Tato skupinka světců, u jejichž nohou se český národ shromažďuje ve dnech historicky vypjatých i pokojných, patří do centra samozřejmě úcty projevované jak katolíky západními, tak i východními. Řeckokatolíků jsou navíc blízcí svým spojením s východní duchovností a úzkým vztahem k římskému biskupovi.

Dějiny české státnosti a českého křesťanství otevírá sv. mučednice Ludmila svým kontaktem s velkomoravským metropolitou sv. Metodějem, od něhož přijala křest spolu s východním stylem zbožnosti. Křesťanský východ ji opěvuje především proto, že „*svou zemi obrodila pramenem křtu, když před tím svůj národ získala pro Krista.*“

Sv. mučedník Václav byl svou babičkou sv. Ludmilou veden k tomu, aby si osvojil vzdělanost, která by vpravdě spojovala západ s východem. Řeckokatolíky je oslavován, že „*nad svou zemí kříž Páně vyvýšil a v jeho síle se za čest a právo postavil.*“

Biskup a mučedník sv. Vojtěch byl v dětství pravděpodobně vychován ve zbožnosti západní. Svědčí o tom i orientace na magdeburské biskupství, kde byl Vojtěch biřmován a formován ke kněžství. S východním obřadem spojuje svůj život spíše až ve vyhnanství při setkání se sv. Nílem Rossanským a pak i v latinsko-byzantském benediktinském klášteře sv. Bonifáce a Alexia (Aleše) na římském Aventinu. Východňané jej chválí za to, že „*se stal obhájcem pravé víry a učitelem ctnostného života*“ a volají k němu o vyprošení „*slzi účinné lítosti*“.

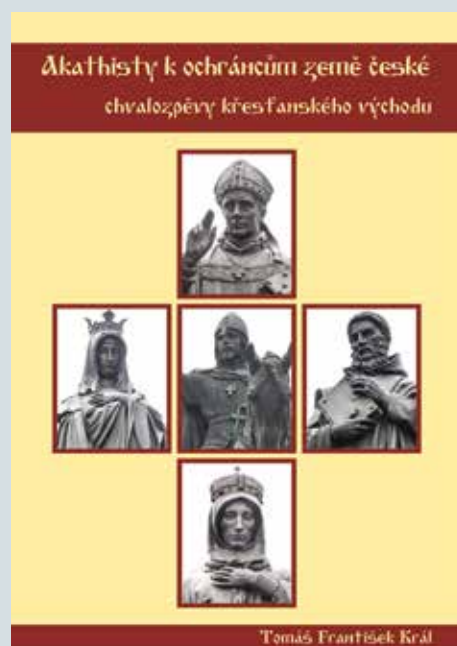
Ctihodný otec Prokop je tradičně spojen se slovanskou bohoslužbou a vzdělaností odlehleho kláštera na Sázavě. Zde snad také navázal kontakty s Kyjevskou Rusí, odkud

získává ostatky sv. Borise a Gleba. Titul ctihodný (prepodobný) nikterak neuměňuje jeho svatost potvrzenou papežem, ale naznačuje zasvěcení jeho mnišského života a podobnost s Kristem. Na východě je oslavován jako učitel duchovního života, neboť „*nám dal radu moudrou: nebudeš-li s ďáblem orat ty, bude on orat s tebou.*“

Ctihodná (prepodobná) matka Anežka Česká se snažím o spojení s křesťanským východem zcela vymyká, a přeci je zde její místo nezastupitelné. Byla totiž mezi všemi těmito světci vybrána vladykou Ivanem Ljavincem za patronku Řeckokatolické církve v naší zemi. Sídlo jeho biskupského úřadu totiž sousedilo s klášterem, který sama založila, a tak byla často vzývána s prosbou o pomoc. Východ ji nazývá matkou účinného soucitu.

Knihu Akathisty k ochráncům země české: chvalozpěvy křesťanského východu je možné zakoupit v knihkupectví Oliva (Husova 8, Praha 1), nebo ji lze objednat na emailové adrese akathisty@molebeny.cz. Cena jedné publikace je 50 Kč.

Tomáš F. Král)

Tempus fugit v Ottawě

Čtvrté zastavení fotografické výstavy TEMPUS FUGIT na severoamerickém kontinentu proběhlo ve dnech 17.–23. května v hlavním městě druhé největší země světa, v kanadské Ottawě. Celkově už 21. místo putování 16 fotografických obrazů bratislavského fotografa Dana Veselského přineslo zatím rekordních 100 000 Kč. Výtěžek chce broumovská farnost použít na opravu dezolátního stavu oken na kostele sv. Anny ve Vižňově. Na českém velvyslanectví v Kanadě se výstava mohla uskutečnit díky záštitě pana velvyslance Pavla Hrnčíře, který ottawskou vernisáž i osobně zahájil. Začátkem letošního podzimu by se fotografie, které poukazují na havarijní stav jedinečné barokní sakrální skupiny, měly vrátit do Evropy, kde se už připravuje putování nejen po České republice a Německu, ale i po evropských metropolích Varšavě a Londýnu. A v zaoceánském hledáčku je Austrálie. I díky ottawskému příspěvku se finančně náročnému projektu podařilo vysbírat už 300 000 Kč a hlavně propojit mnoho lidí, kterým není lhostejná snaha o záchranu souboru svatostánků, který nemá ve světě obdoby.

P. Martin Lanži, děkan Broumov)

(Osobní oznámení

Výročí kněžského svěcení

■ 22. 9. (10 let)

ThDr. Mariusz Łuczyszyn
administrátor v Rokytnici
v Orlických horách

■ 22. 9. (10 let)

PhDr. Radek Martinek, Ph.D.
administrátor v Holčicích

■ 22. 9. (10 let)

ThLic. RNDr. Tomáš Reschel,
Ph.D., farní vikář v Ústí nad Orlicí

Místa putování výstavy Tempus fugit

- **2013:** Trenčín (Slovensko)
- **2014:** Nitra (Slovensko), Hlinsko, Hradec Králové, Chomutov, Augsburg a Mnichov (Německo), Serrazzano (Itálie), Nové Město nad Metují, Rottenburg am Neckar (Německo), Banská Bystrica (Slovensko), Praha
- **2015:** Brusel (Belgie), Paříž (Francie), Teplice nad Metují, Krzeszów (Polsko), Stockholm (Švédsko)
- **2016:** Chicago (USA)
- **2017:** New York (USA), Ottawa (Kanada)

* Výstava se uskutečňuje za podpory Královéhradeckého kraje a pod záštitou Ministerstva kultury ČR

Kurz pro dobrovolníky v pastorační péči o nemocné

Biskupství královéhradecké otevírá kurz pro dobrovolníky v pastorační péči o nemocné.

Prosíme o nabídnutí kurzu vhodným lidem ve Vašem okolí.

Dobrovolník nabízí nemocným lidský zájem vyjádřený osobní návštěvou a přítomností – zpravidla formou rozhovoru, nasloucháním i mlčenlivou přítomností u lůžka, modlitbou, četbou z Bible, zprostředkováním účasti na nemocničních bohoslužbách. Zprostředkovává

kontakt s duchovními všech církví a náboženství registrovaných v České republice. Dobrovolník je ochoten všem bez rozdílu věnovat svůj čas, sdílet jejich radosti, ale i starosti, strach, bolest, osamocení, úzkost... Respektuje svobodu nemocného službu přijmout, ale i odmítnout.

Délka kurzu: únor–květen 2018 (7 sobot)

Místo setkání: Domácí hospic Duha, Hořice.

Příhláška: Domácí hospic Duha, o.p.s., Čsl. armády 1815, 508 01 Hořice, tel. 493 586 363, www.hospic-horice.cz. Součástí vyplněné přihlášky je doporučení duchovního správce! Termín uzávěrky přihlášek je **25. 10. 2017**.

Na závěr kurzu získává dobrovolník osvědčení o absolvování a pověření ke službě.

za organizační tým MUDr. Bc. Michal Hrnčiarik, předseda výboru Katolické asociace nemocničních kaplanů v ČR)

Dárci plní chudým indickým školákům jejich sny

Projekt Adopce na dálku® Diecézní charity Hradec Králové dává chudým dětem z Karnataky šanci na lepší budoucnost. Díky pomoci našich dárců získalo vzdělání již přes šest tisíc chlapců a dívek. Dnes jsou z nich učitelky, ošetřovatelky, elektrotechnici nebo účetní. Někteří ještě pokračují ve studiu. Mnohým se doslova splnil jejich životní sen. Jednou z nich je i mladá dívka Ravalika z oblasti Bangalore, jejíž příběh vám přinášíme...

Ravalika chce po studiích pečovat o nemocné

Dcera obyčejného prodávče zeleniny se nedávno vyučila na ošetřovatelku, na indické poměry prý něco nepředstavitelného. S pomocí svých dárců dnes již dvaadvacetiletá Ravalika získala základní vzdělání, úspěšně ukončila studium v oboru ošetřovatelství a v budoucnu by ráda vystudovala ještě management a administrativu.

„Mé jméno je Ravalika a ze všeho nejdřív bych chtěla poděkovat svým milovaným dárcům, kteří mě od dětství podporovali ve studiu. Když byla naše rodina ve finanční tísní, mohla jsem díky projektu Adopce na dálku® chodit do základní školy.

Tatínek doma prodává zeleninu a na tom je závislý celý náš každodenní život. Bohužel mi sám nemohl dopřát dobré vzdělání,

☛ Ravalika děkuje svým dárcům za veškerou podporu ve studiu. Foto: archiv Adopce na dálku® DCH HK

ale dárci mi to umožnili. Je to pro mě také motivace pro další studium.

Ve škole mi to naštěstí jde. Vždycky jsem taky měla čistou uniformu a všechny školní pomůcky, které jsem potřebovala. Učitelé nás vedli i ke sportu a náš tým vyhrál první cenu v hodu míčem. Ráda jezdím také na letní prázdninové tábory, odkud máme s kamarády spoustu zážitků.

Studium ošetřovatelství mi hodně rozšířilo obzory a pomohlo i mamince, když byla nemocná. Jen díky podpoře od svých dárců jsem dosáhla takového vzdělání a postavení. Jinak by bylo nepředstavitelné, aby dcera prodávče zeleniny mohla vystudovat na ošetřovatelku.

Děkuji mnohokrát za veškerou pomoc.“

☛ Ravalika, Bangalore – Karnataka

Odvahu a sebevědomí dodávají dětem také prázdninové tábory

Školáci podporovaní v projektu Adopce na dálku® se také každoročně účastní prázdninových táborů, které pro ně pořádají naši koordinátoři v Indii. Chlapci a dívky jsou rozděleni do různých zájmových skupin – taneční, hudební, divadelní i tvořivé, kde mohou rozvíjet své dovednosti, talent i osobnost. Děti rovněž sportují a hrají různé společenské hry, při kterých se učí komunikovat a spolupracovat s kamarády. Ve svých zájmech a umu jsou pak povzbuzované i při aktivitách ve škole. To jim dodává odvahu a zdravé sebevědomí.

Na tábore děti prochází také řádnou lékařskou prohlídkou, aby se předešlo vážným onemocněním. Většina se jich během pobytu učí i správné hygieně,

Dejte i Vy indickým školákům šanci na lepší budoucnost!

Kontakt: Adopce na dálku® – Diecézní charita Hradec Králové, adresa: Velké náměstí 37, 500 01 Hradec Králové, telefon: 495 063 177 (135), e-mail: adopce@hk.caritas.cz. Více na: www.adopce.hk.caritas.cz a facebooku: [adopce.dchhk.cz](https://www.facebook.com/adopce.dchhk.cz).

pravidelnému cvičení a otužování. Díky péči indických koordinátorů a dobrovolníků se na táboře učí též písemně pozdravit své dárce a vyjádřit formou dopisu poděkování za podporu ve vzdělání. Je tu i příležitost předat dětem dopisy a zásilky od dárců. Na konci tábora pak dostávají kluci a holky odměny jménem dárců Adopce na dálku®. Zázitky indických dětí z letošních prázdninových táborů najdete na videu na našem facebooku a youtube.

Děkujeme také všem dárcům, kteří podporují naše rozvojové projekty v oblasti vzdělávání, výstavby bydlení a zemědělských aktivit v zaostalých regionech Indie. Nově můžete přispívat na studium indickým vysokoškolákům.

❏ Připravila Jana Karasová
s přispěním Adopce na dálku®

(AKTUALITY)

Petrklíči pomáhali pohybem i lidé ze vzdálenějších koutů země

Ledeč nad Sázavou: Díky nadšencům, kteří měli chuť se hýbat, bude pro více než dvacet lidí a jejich rodiny odborná sociální péče dostupnější. Ledečské Centrum sociálních služeb Petrklíč totiž využilo programu Nadace ČEZ, která se rozhodla darovat tomuto zařízení Oblastní charity Havlíčkův Brod 70 tisíc na svozy klientů. Projekt byl v mobilní aplikaci Pomáhej pohybem podpořen daným počtem bodů za pouhé čtyři dny a zapojili se i lidé ze vzdálenějších koutů země.

Petrklíč už 15 let pomáhá lidem se sníženou soběstačností z důvodu věku nebo postižení. Pro některé je však každodenní dojíždění překážkou. Proto jim stacionář nabízí svozy do 40 km, na které se snaží shánět prostředky od sponzorů a z grantů. Všem, kteří Petrklíči pomáhali pohybem, patří velké poděkování. Více na www.hb.charita.cz.

❏ Aneta Slavíková

Sociálně terapeutické dílny Miriam už slouží hendikepovaným

Králíky, Ústí nad Orlicí: Novou sociální službu pro občany s tělesným a mentálním postižením otevřela v Králíkách s podporou zdejšího města Oblastní charita Ústí nad Orlicí. „Cílem projektu je dát uplatnění lidem s hendikepem – zapojit je do práce, rozvíjet jejich manuální zručnost i sociální kontakty a dovednosti. Klienti vyrábí nejrůznější dekorativní předměty ze dřeva, látky nebo papíru. Podporujeme je také v samostatnosti, věnujeme se i muzikoterapii nebo rozumovým hrám,“ vysvětluje vedoucí dílen Mgr. Miroslava Kopecká.

❏ V nově otevřené dílně Miriam v Králíkách se hendikepovaní učí také šít různé dekorativní předměty. Foto: archiv OCH Ústí nad Orlicí

„Podnět ke vzniku projektu dali manželé Krskovi, kteří hledali smysluplnou činnost pro svého syna. Po ukončení školy s ním vyráběli různé výrobky a své zkušenosti chtěli nabídnout dalším lidem s hendikepem. Po jednáních se podařilo otevřít službu, která tyto možnosti nabízí,“ objasňuje ředitelka ústeckoorlické Charity Ing. Marie Malá. Zařízení o kapacitě 8 osob provozuje Charita, prostory pronajalo Město

Králíky. Projekt je spolufinancován z prostředků MPSV ČR, Pardubického kraje, z Tříkrálové sbírky, z darů a příspěvku od města.

A proč Miriam? Toto biblické jméno poukazuje na nedalekou Horu Matky Boží s klášterem a poutním místem. „Zároveň její manžel sv. Josef byl tesař, což symbolizuje manuální práci v našich dílnách. Do třetice Marie a Josef tvořili rodinu, která je základem společnosti. To podporuje i Charita. Také pro klienty je rodina velice důležitá...“ doplňuje ředitelka.

V pohraničí s omezenými pracovními příležitostmi se díky spolupráci několika subjektů podařilo najít smysluplnou činnost pro občany, kteří mají ještě méně možností jak sehnat zaměstnání.

Sociálně-terapeutické dílny Miriam, které sídlí v Příční ulici 352, budou slavnostně otevřeny 3. 10. v 10 hodin. Kontakt: tel. 734 780 387, e-mail: dilny@uo.hk, caritas.cz. Více na www.uo.charita.cz.

❏ Iva Marková

Návštěva indického koordinátora Adopce na dálku® v ČR

Praha: Indický koordinátor vzdělávacího programu P. Patrick Edward Pinto z oblasti Bangalore navštívil 12. 7. také Prahu. Setkal se tu zástupci projektu Adopce na dálku® z Hradce Králové a předal jim rovněž část dopisů, které chudé indické děti každý rok posílají svým dárcům.

Přátelské setkání se uskutečnilo v kostele Panny Marie Vítězné, kde se nachází Pražské Jezulátko, v Bangalore velmi populární. P. Patrick s přáteli zde sloužili mši sv. za svého arcibiskupa Bernarda Morase a jeho spolupracovníky, za dárce a zaměstnance Diecézní charity Hradec Králové. Schůzky s indickými partnery se konají pravidelně a jsou důležité pro lepší spolupráci, posilují vzájemné vztahy a důvěru. Více na www.adopce.hk.caritas.cz.

❏ Kateřina Gužíková

(KALENDÁŘ NA ZÁŘÍ**Havlíčkův Brod**

■ 15. 9., 9–22 hod.

Havlíčkovo náměstí

Bez bariér jsme si blíží

Festival sociálních služeb, který poprvé organizuje Oblastní charita Havlíčkův Brod, nabídne koncerty, drobnosti ke koupi, kavárničky, soutěže, hry a tvoření pro děti a především informace o sociálních službách ve městě. Více na www.hb.charita.cz a na facebooku.

POZVÁNKY NA AKCE KE DNI CHARITY**Ústí nad Orlicí**

■ 15. 9. v 19 hod.

kostel Nanebevzetí Panny Marie

Benefiční koncert**Prague Cello Quartet**

Výtěžek akce bude věnován na zakoupení auta pro domácí hospicovou péči. Více na www.uo.charita.cz.

Červený Kostelec

■ Šikovné ruce a otevřená srdce pro hospic 2017

Zapojte se i Vy do 12. ročníku tradiční soutěže o nejnápaditější vlastnoruční výrobek a pomozte nemocným v Hospici Anežky České. Uzávěrka je 22. 9. Prodejní výstava soutěžních prací 7.–13. 10. ve výstavní síni MÚ (vernisaž 6. 10.).

■ 23. 9., Běh pro hospic 2017

Přijďte si zasportovat pro dobrou věc! Letos je akce zařazena také do seriálu Primátor Cup 2017. Více na www.behprohospic.cz.

Obě benefice pořádá Oblastní charita Červený Kostelec. Výtěžek pomůže zakoupit nový sanitní vůz pro Hospic Anežky České. Bližší info o akcích a předprodeji na www.hospic.cz.

(AKTUALITY**Den Charity 2017**

Královéhradecká diecéze: Letos na podzim se v naší diecézi opět zapojíme do celostátní akce Den Charity. Kampaň pořádá Charita ČR u příležitosti svátku sv. Vincence z Pauly (27. 9.), který je patronem charitních zařízení. V době tohoto svátku Charity pořádají různé akce pro širokou veřejnost, kde prezentují své služby – dny otevřených dveří, výstavy, koncerty, soutěže i další zajímavý program pro děti a dospělé. Pozvánky najdete v rubrice Kalendář nebo na www.hk.caritas.cz.

(Jana Karasová

Dobrovolnictví nezná hranice

Kutná Hora: Předání zkušeností z organizace dobrovolnické práce u nás a v Německu bylo hlavním tématem setkání, které se uskutečnilo 15. 7. v Kutné Hoře. Zúčastnili se jej pracovníci Dobrovolnického centra kutnohorské Charity, dobrovolníci z regionu, zástupci Ackermann Gemeinde Mnichov pod vedením Dr. Kateřiny Kovačkové a další hosté. Česká strana představila činnost Charity a dobrovolnického centra. Kutnohorští se také pochlubili společnou aktivitou několika neziskových organizací při péči o obnovenou lokalitu Sklenářův dolů.

K zajímavým hostům patřila Madeleine Landolt, švýcarská aktivistka, která žije v Čechách a pomáhá s programy pro romské děti v Člověku v tísní. Inspirativní byl také rozhovor Dr. Kovačkové s Franziskou Biellau, 19letou dívkou z Německa, která prožívá svůj dobrovolnický rok v Praze v rámci Evropské dobrovolné služby. Tou se chce charitní Dobrovolnické centrum také zabývat a bude ji prezentovat na přednáškách ve školách.

Českým dobrovolnicím, které navštěvují pacienty v nemocnicích a domovech sociální péče, se od německých hostů dostalo zaslouženého potlesku. „*Jakkoliv je dobrovolnictví u našich německých sousedů více zakořeněné a také lépe prezentované*

a přijímané na veřejnosti, cítili jsme při tomto setkání, že v Kutné Hoře a okolí děláme dobrou práci, která se stále více stává součástí společenského života,“ vyjádřili se dobrovolníci po akci.

Setkání bylo součástí projektu Dobrovolnictví nezná hranice, který byl podpořen Česko německým fondem budoucnosti. Více na www.kh.charita.cz.

(Bc. Marie Macková

(Hradecká žákyně Ludmila Ilnycká původem z Ukrajiny přebírá v Praze ocenění za vynikající studijní výsledky. Foto: Olga Landovská, UNHCR

Děti uprchlíků oceněné za výborné studijní výsledky

Praha: Mezi jedenácti potomky azyלטů z pěti zemí, kteří v červnu obdrželi ocenění Úřadu vysokého komisaře pro uprchlíky za vynikající studijní výsledky na MŠMT ČR v Praze, byli také tři žáci z Hradce Králové. Patnáctiletá Ludmila Ilnycká ze ZŠ Josefa Gočára, jejíž rodina pochází z Ukrajiny, chce být právničkou a baví ji matematika a němčina. Oceněná dívka se také obětavě stará o svého bratra a aktivně se účastní aktivit Integrovaného centra pro cizince Diecézní charity Hradec Králové. Česko si zamilovala i další držitelka této ceny, nadaná třináctiletá Natalia Haddad ze ZŠ Jana Pavla II., jejíž rodina k nám utekla před válkou ze Sýrie. Má samé jedničky, učí se anglicky

a líbí se jí španělština. Ráda také tancuje a často účinkuje na akcích hradeckého Integračního centra, stejně jako třetí oceněný Michel, též původem ze Sýrie. Všichni hovoří plynule česky a jsou u nás moc spokojeni.

Cílem ocenění je povzbudit a motivovat ke studiu další děti azylové a zlepšit obraz uprchlíků v očích Čechů.

Projekt Integrační centrum pro cizince AMIF/10/02 je financován v rámci národního programu Azylového, migračního a integračního fondu a rozpočtu Ministerstva vnitra ČR.

(Jana Karasová

Žireč otevřel své srdce

Žireč: Poslední dva týdny v červenci bylo u nás skutečně neskutečně krásně. Do našeho barokního areálu dorazili cizinci z celého světa – Kanady, Brazílie, Alžírsko, Španělska, Švýcarska, Švédska a Řecka, aby pomáhali lidem s roztroušenou sklerózou v rámci mezinárodního projektu dobrovolnické organizace CISV. Jeho hlavním cílem je seznámit mladé lidi s cizí kulturou a přispět k odbourání vzájemných předsudků.

Domov sv. Josefa neměl zkušenosti s podobným nadnárodním projektem, ale vše dopadlo více než pozitivně. Cizinci laskavě pečovali o klienty, brali je na výlety, obstarali je po dobu Svatoanenských slavností, chystali jim program na každé odpoledne. Krom toho se podíleli na práci v bylinkové zahradě, pomáhali zpracovávat webové stránky a přeložili historické materiály o Žirči.

Závěrečnou rozlučkou pro nás všechny byl koncert v kostele sv. Anny, kde sami zpívali a hráli na různé nástroje. Na konci byli dojatí zdraví, nemocní, bílí, černí, mladí, staří, klienti i zaměstnanci, protože to byli právě oni, zahraniční dobrovolníci, kteří otevřeli srdce lidí v malebném Podkrkonoší. Nikdy nezapomeneme a děkujeme!

(Tereza Hamříková

(Prázdninový tábor v Neratově v Orlických horách. Foto: Nataliya Dotsenko

Prázdninový tábor v duchu pohádkových dělen

Oblíbená písnička „Dělání, dělání“ ze známé české pohádky byla hlavním mottem letního dětského tábora, který v červenci uspořádalo hradecké Integrační centrum pro cizince v Neratově u Bartošovic v Orlických horách. Letos se ho zúčastnily bezmála tři desítky dětí původem z Ukrajiny, Ruska, Sýrie, Česka a dalších zemí. Vedle nácviku pohádkového divadla byly táborové aktivity zaměřeny také na poznávání přírody, sportovní dovednosti, zručnost a tvůrčí dílny.

První den po seznamovacích hrách a soutěžích v přírodě se děti učily text ústřední písničky „Dělání, dělání“. Hned druhý den se pustily do úklidu lesa a osady Neratov na česko-polském pomezí. Od svých vedoucích se děti také dozvěděly zajímavosti o dramatické historii tohoto poutního místa. Odpolední hry a soutěže venku vystřídalo za bouřky společné tvoření v šicí dílně.

Hlavním úkolem třetího dne byla příprava divadelního představení. Děti si samy napsaly scénář, vyrobily kostýmy, zrežirovaly a zahrály vlastní pohádkový příběh. Večer si pak všichni užili táborák. Zazpívali si české písničky a došlo i na společný tanec, především díky temperamentu dětí ze Sýrie. Poslední den si kluci a holky prohlédli místní farmu a zahradnictví, kde se učili rozeznávat květiny a bylinky. Deštivé odpoledne pak strávili malováním dojmů z tábora a v závěru proběhlo vyhodnocení soutěží.

Na táboře se sešly děti různých národností, které se brzy skamarádily při společných aktivitách. Odnesly si spoustu zážitků i nových poznatků a mnohé by chtěly tábor ještě prodloužit. „*Tábor se mi moc líbil, ale byl krátký. Chtěl bych tam být déle. Nejvíce se mi líbily hry, divadlo a písničky. Také jídlo bylo výborné a příroda i ubytování,*“ hodnotí letošní prázdninový pobyt Jan Allaham ze Sýrie.

Projekt Integrační centrum pro cizince AMIF/10/02 je financován v rámci národního programu Azylového, migračního a integračního fondu a rozpočtu MV ČR.

(Jana Karasová

Římskokatolická farnost v Chocni
ve spolupráci s Papežskými misijními díly

Vás zvou na

MISIJNÍ DEN 2017

SOBOTA 23. 9. 2017 v Chocni

kostel sv. Františka Serafinského
a farní zahrada

**Program začíná v 10 hodin v kostele
a vyvrcholí v 15 hodin mší svatou,
kterou celebruje královéhradecký
pomocný biskup Mons. Josef Kajnek**

Můžete se těšit na:

- nový film z misí kameramana Jana Štindla
BAREVNÝ BANGLADÉŠ
- vyprávění redaktora Radia Proglas **Filipa Breindla**
a národního ředitele PMD **Leoše Halbrštáta**
- divadélko **S RADOSTÍ**, vystoupení **Tomáše Velzela**
- **hry děti v misiích**
- **výtvarné dílny** s Dr. soňkou
- **fotbalový turnaj**
- **misijní výstavu**
- **Misijní jarmark**, na který můžete přivést své výrobky

To vše podpoří projekty PMD!

Finančně podpořil Pardubický kraj a Město Choceň.

PAXART STUDIO

